

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaë, 1661

Prima causa. Causa prior labem codemnat simonialem. Septem
quæstiones primæ causæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

C. IX. ¶ Cum usq[ue] pallii aliqua privilegia debent concedi.

Unde idem Gregorius Syagrio Episcopo Augustodunensi, lib. 7. epist. 112.

Rationis a ordo omnino nos adunet, ut cum usq[ue] pallii aliqua simul sicut diximus, largiri privilegia debeamus. Sed quoniam cum honoris augmento, cura quoque sollicitudinis debet accrescere, ut cuius vestium, actionis quoque ornamenta conveniam, oportet, ut eni- xius in cunctis se studii vestra vigilans, ut vestrum illis exemplum instructio, & vita magistra sit.

¶ Et circa] Locupletatus est hic locus ex originali.

C. X. ¶ Usq[ue] pallii conceditur, & antiqua privilegia inveniuntur.

Idem Iovanni Episcopo prima Iustiniana Ilyricis, lib. 4. epist. 31. sec. 19.

Pallium & vobis ex more transmisiimus, & vices vos Apostolicæ sedis agræ iterata innovatione decernimus.

G. XI. ¶ De eodem.

Idem Episcopo Eprii, lib. 3. epist. 7. sec. cap. 107. undiq[ue] 14.

Scriptorum e vestrorum insinuatione, fratres charissimi, patefecit Andream fratrem nostrum Nicomedianæ civitatis Episcopum, Deo propitio, solemniter ordinatum. & infra. ¶ Supra scripto igitur Andree fratris, & Coepiscopo nostro pallium nos direxistis agnoscere.

a Polyc. lib. 1. tit. 24. Ivo par. 3. cap. 146. Eusebius lib. 10. cap. 31. b Ansel. lib. 6. cap. 100. c Ansel. lib. 10.

te, atque privilegia, atque cuncta concessit, quæ prædecessoribus contuleret.

DISTINCTIO CI.

¶ Nunc autem provincia duo metropolitanae esse non debent, sed una in Chalcedonen[si] concilio, cap. 11. statutum est.

C. I. ¶ Duo metropolitanae in una eademque Provincia esse non debent.

¶ Pervenit a ad nos, quod quidam præter ecclesiasticas ordinationes adficientes potentiam, per pragmaticum sacrum i unam provinciam in duas dividunt, ita ut ex invemantur duo metropolitanae Episcopi in una eademque provincia esse. Statuit ergo sanctus synodus deinceps nihil tale attentari a quolibet Episcopo, eos vero qui aliud tale attentaverint, cadere de ipsius gradu.

¶ Pragmaticum sacrum] Veritates prescitas, & Divinas habent, per pragmaticam formam: Græci autem in 24. & 27. capitulis, quod in eodem capite paulo post dicitur, de rebus sacris, ad est, per litteras Imperatoris. Hæc autem de electione, & ordinatione clericorum tractantur. Nam ad simulationem ordinationis transiunt. Et facile liquet, quod super hæc hæresis, sanctissimum patrum auctoritas, causa dedicatur in modum: cuius negotium, & admittere a simulatione consecrati, & de ordinationibus, quæ per nias sunt, continetur.

a Polyc. lib. 1. tit. 24. Ivo par. 3. cap. 146. Eusebius lib. 10. cap. 31.

DECRETI PRIMAE PARTIS FINIS.

DECRETI PARS SECUNDA.

CAUSA I.

Vidam habet simon, et vult cum dirisimo carulo, exaltus ab Abbate & a fratribus decem libras solvere, ut filius suscipere, & simonem (beneficium atque) hoc ignorans. Græci tunc, & per incrementum temporis & officiorum ad viriditatem, & sacerdotis gradum pervenit. Et inde suffragantibus mertonis Episcopum eligunt, interveniente absque, & patrum prædictis, data quæ pecunie cuicunque ex consuetudine Antiquorum, consecratus est in Antistitem, ne situs paterna usque & oblata pecunia. Precedens vero tempore immulus per viciniam ordinari, quibusdam vero gratis benedictionem sacerdotalem dedit, tandem apud metropolitanam suam accusatus, & convictus, sententiam in se damnationis accepit.

¶ Quidam autem spiritualia emere peccatum sit, procul auctoritate.

- 1. ¶ Hæc primum queritur, an sit peccatum emere spiritualia.
2. ¶ Secundò, an pro ingressu ecclesie sit exigenda pecunia, vel si ex alia fuerit, an sit persequenda.
3. ¶ Tertio, an ingressum, vel præbendam ecclesie emere sit simulationem.
4. ¶ Quarto, an iste sit reus criminis, quod eo ignorante peccatum admisi.
5. ¶ Quintò, an licet es esse in ecclesia, vel fungi ea ordinatione, quæ paterna pecunia est effectus.

- 6. ¶ Secus, an illi qui ab eo iam simoniaci reputantur, vel sunt, abiciendi sint, an non.
7. ¶ Sæpius, si remoniaci sua hæresis sit recipiendus in Episcopali dignitate, vel non.

QVÆSTIO I.

¶ Quidam autem spiritualia emere peccatum sit, procul auctoritate.

C. I. ¶ Simoniaci gratiam non præstant, quam vendere querunt. At enim Leo Papa. Gratia i si a non gratis datus, vel accipitur, non est. Simoniaci autem non gratis accipiunt, gratiam, quæ maxime in ecclesiasticis ordinibus operari non accipiunt. Si autem non accipiunt, non habent, item non habent, nec gratis, nec non gratis, cuiusque possunt. Quid ergo dant profecto, quod habent, autem habent? Spiritum utiq[ue] mendaci, quod quocumque probamus? quia si Spiritus veritatis (restant) i ipsi tate, de quo procedit, gratis accipitur, procul auctoritate. ¶ Gratia] Similiter primum verba huius capite habent in epistola Leonis primi Diceta. Aquilensis Episcopo scripta.

a Dives dicit in tract. de simonia. b Martinus.

est gratia, sed merces. Reliqua apud ipsam non sunt in-
venta.

C. II. ¶ Inaniter sacerdos dicitur, quicumq; si-
moniacè ordinatur.

Item Gregorius Syncreti Episcopi Augustinensis,
lib. 7. epist. 100.

Quicumque a studeat pretii datione sacrum ordi-
nem mercari, dum non officium, sed nomen at-
tendit, sacerdos non esse, sed dici tantummodo inaniter
conspicitur.

¶ Caput hoc ex originali est emendatum, & locupletatum.

C. III. ¶ Spoliatur honore, qui ecclesiam per
pecuniam obstat.

Item ex regesto.

Presbyter si per pecuniam ecclesiam obtinuerit,
non solum ecclesia privetur, sed etiam sacerdotii hono-
re spoliatur: quia altare, & Spiritum San-
ctum emere, vel vendere, simoniacam hæresim esse, nul-
lus fidelium ignorat.

¶ Non est inventum in regesto B. Gregorii, unde videtur citari,
similia habentur apud Gregorium VII. lib. 6. reg. in nite concilio
ex anno habita, & in concilio Turonensi sub Carolo Magno, cap. 21.
in Remensi, c. 21. Negotium sub Radano, c. 12. & altero Moguntino
sub Arnulpho, cap. 5. & infra eadem quæst. 3. cap. altare, quod ibi
citatur ex Paschali.

C. IV. ¶ De eodem.

Item Gregorius I. dista epist. 110. lib. 7.

Benedictio illi in maledictionem convertitur, qui
ad hoc, ut fiat hæreticus, promovetur.

¶ In aliquo versibus exemplaribus caput hoc conjunctum est su-
periori, & præter epistolam 110. indicatam, eadem sententia habetur
lib. 4. epist. 11. & lib. 5. epist. 107. Episcopi Epist.

C. V. ¶ Partem habetis cum Simone, qui con-
tra simoniacos vehementer non
exarsit.

Item in eodem.

Quisquis a per pecuniam ordinatur, ad hoc ut fiat
hæreticus promovetur. Quisquis ergo contra si-
moniacam, & neophytorum hæresim pro officii sui lo-
co vehementer non exarsit, cum eo se non dubitet ha-
biturum portionem, qui prius commisit hoc piaculare
flagitium.

¶ Verba profusa ipsa hinc capitis non sunt inventa in episto-
la B. Gregorii. Verum Paschalis Papa II. (ut est apud Ivonem
ac Polycarum) citat hæc ex ipso beato Gregorio: ac simul
prout pariter hinc caput sunt lib. 4. epist. 11. & 16. posterius ve-
ri pariter lib. 10. epist. 107. Videri Episcopo. Et Iuvenis Diaconus
lib. 3. cap. 4. scribitur generalis sententiam a B. Gregorio contra
simoniam & neophytorum hæresim prolatam, in epistola Victoris scri-
ptam, partim convenit cum ipsa epistola Victoris scripta, & par-
tim cum ipsa qua Ivo & Polycarpus citant ex Paschali, & cum his
qua hæc loca referunt Gratianus. De qua hæresi & Gallia ejienda
Gregorius lib. 4. epist. 11. scribitur Virgilio Avellanensi, & 17. epist. 110.
Synagri, & alii Episcopi Gallie.

C. VI. ¶ Simonia damnatio dantem & accipien-
tem pariter involvit.

a Polyc. lib. 2. tit. 1. Anselmus libro 6. cap. 79. b Insa
aed. quæst. 3. cap. altare. c Insa cap. cum liquat. in sim.
Polyc. ibidem. Anselmus libro 6. cap. 10. Borchardus lib. 1. c. 21.
Ivo par. 5. cap. 21. & 112. d Concil. Mel. cap. 43. Deusdedit
par. 7. Polyc. lib. 2. tit. 1. Ivo par. 3. cap. 4. & par. 5. cap. 71. Anselmus
lib. 6. cap. 77.

Item Gelasius Papa ad Episcopos per Luca-
niam constitutus, epist. 1.
cap. 16.

Quos a confiteri indignos meritis, sacram merca-
tos esse pretio dignitatem convictos oportet arceri,
non sine periculo facinus tale perpetrantes, quia dantem
pariter & accipientem damnatio simonis, quam sacra le-
gitio & restatur, involvit.

C. VII. ¶ Anathematis sententia damnatur,
qui simoniacè ordinatur.

Item Ambrosius 1 in libro pastorali.

Reperitur b quam plurimi negotio e muneris peri-
turi, mercari velle gratiam Spiritus sancti: dum vile
pretium donant, ut pontificalis sublimis culmen ac-
cipiant, oblitri verborum Petri, qui dixit ad Simonem
[Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam non
domini Dei existimasti per pecuniam possideri.] Proinde,
quia & usitatum est tanquam malum, & majorum fre-
quenter constat mucrone fuscisum, nos quoque huic
vulneri cancroso ignitum (quod superest adhuc) inji-
cium ferrum, decernentes omnino, ut quicumq; deinceps
propter accipiendam sacerdotium e dignitatem quod-
libet præmium fuerit detectus obtulisse, ex eodem tem-
pore se noverit anathematis opprobrio condemnatum,
atque a participatione Christi corporis & sanguinis as-
suetum: ex quo illum constat execrabile Christo per-
petrasse flagitium. Quod si aliquis extiterit, qui accesserit,
ille, qui hunc ordinem munerum fuerat datione lucra-
tus, & suscepto honoris gradu privetur, & in monasterio
sub perenni poenitentia retrudatur. Illi vero, qui hæc
causa munerum acceptores extiterint, si clerici fuerint,
honoris amissione mulcentur: si vero laici, anathemate
perpetuo condemnentur.

¶ Ambrosius] Caput hoc in libro pastorali B. Am-
brosii, unde citatur, non est inventum. Habetur tamen in
concilio Tolosano VIII. cap. 3. quem canonem integrum An-
selmus lib. 6. ca. 15. partem vero ipsius Ivo p. 3. c. 83. ex dicto con-
cilio citant.

C. VIII. ¶ Damnatur Episcopus, qui per pe-
cuniam ordinationem facit.

Item ex concilio Chalcedonensi, g. cap. 2.

Si quis Episcopus per pecuniam ordinationem fe-
cerit, & sub pretio redegerit gratiam, quæ vendi non
potest, ordinaveritque per pecuniam Episcopum, Choro-
episcopum, Presbyterum, aut Diaconum, vel quemlibet
de his, qui connumerantur in clero, aut promoverit per
pecunias dispensatorem, aut defensorum, vel manfio-
narium, vel quencumq; omnino, qui subiectus est regu-
la, pro suo turpissimi lucri commodo, is qui hoc at-
tentasse probatus fuerit, proprii gradus periculo sub-
iacebit, & qui ordinatus est, nihil ex hac ordinatione,
vel promotione, quæ est per negotiationem facta, proficiat,
sed sit alienus a dignitate, vel sollicitudine, quam
pecuniis acquisivit. Si quis vero mediator tam turpibus,
& nefandis datis, vel acceptis extiterit, & ipse, siquidem
clericus fuerit, proprio gradu decidat: si vero laicus, aut
monachus, anathematizetur.

C. IX. ¶ A sacerdotio est alienus, qui per pe-
cunias ordinatur, vel ordinatur.

Item ex octava 1 synodo.

Qui per pecunias quencumq; consecraverit, vel ab alio
consecratus est, alienus a sacerdotio fiat.

a Polyc. lib. 7. tit. 6. Deusdedit par. 2. Borchardus lib. 1. cap. 22.
Ivo par. 5. cap. 76. * Ansel. lib. 2. cap. 83. c al.
negotiationum. d Ansel. e al. dicitur dom. f al. religio-
tur. g c. 97. circa medium infra eadem h Polyc. 1. tit. 37.
Ansel. 1. d. c. 88. Borch. 1. c. 112. Ivo p. 5. cap. 112. Pam. lib. 3. cap. 112.
Novell. 6. c. 1. & nov. 123. c. 3. apud Julianum antecessorem. Ansel.
1. d. c. 7. Ivo p. 5. c. 121.

¶ *¶* Olyra] In aliquot vetustis exemplaribus caput hoc citatur ex septima synodo, in qua capitulo quinto refertur canon trigessimus apostolorum ad hanc rem faciens. In epistola autem Tarsisi ad Adrianum Papam, (qua in exemplaribus bibliothecae Vaticanae, & alia, est in fine ipsius septima synodi) refertur canon trigessimus secundus synodi, quae in Trullo, huius verbi. Eos, qui per pecunias ordinati sunt, sive Episcopi, sive quicumque clerici, & non secundum probationem, & vitae optionem, deponi praecipimus, sed de illos, qui hos ordinasse nesciunt. Extat etiam haec de 70 epistola Basilii ad Episcopos sibi subiectos.

C. X. *¶* Nec ordinari, nec promoveri in ecclesia Dei per pecuniam aliquis valet.

Item Calixtus Papa.

Sanctorum Patrum exempla sequentes, & officii nostri debito innovantes, ordinari quoniam per pecuniam in ecclesia Dei, vel promoveri, auctoritate sedis apostolicae modis omnibus prohibemus. Si quis vero in ecclesia ordinationem, vel promotionem taliter adquisierit, acquirit profus careat dignitate.

¶ Et Calixti secundi, qui paulo ante Gratianum vixit, & aliquot conciliis a se habuit contra Simoniam, & in vestigiis ecclesiarum, quas Germanici Imperatores usurpaverant, multa decrevit: de quibus Abbas Vitergensis ab anno Domini M. C. XVIII. in quo electus est Pontifex, usque ad annum M. C. XXIV. accuratè scribit.

C. XI. *¶* De eodem.

Item Gregorius Nazianzenus.

Qui studet donum Dei pretio mercari, in sacro ordine nulla ratione de cetero permanere, aut revocari posse dubium non est. Talis à communione omnibus modis abscindatur. Nam Spiritus sancti donum pretio comparari, quid aliud est, quam capitale crimen, & Simoniacae haereticis? quod quam detestabiliter in utroque testamento vindicatum sit, multorum exemplis facile apparet. Giezi gratiam sanitatis, Heliaco vindicantem, leprosus factus amisit. Iudas b. omnium redemptorem vendidit, mox laqueo suspensus eandem redemptoris & gratiam non obtinuit, & merito, quia nemo potest retinere, quod vendidit. Simon d. etiam magus cum eandem Spiritus sancti gratiam emere vellet, damnationis sententiam à Petro audivit [Pecunia tua tecum sit in perditionem, quia donum Dei existimasti pecunia possideri.] Dominus etiam, ut vendentes & ementes huius gratiae expertes ostenderet, cunctos peccatores per gratiam in templo dimisit, singulariter vendentes & ementes increpans & flagellans de templo eiecit, in quo venditores, & emptores suos gratia Spiritus sancti constat destitutos esse, & vacuos. Quos enim Christus eiecit de templo, numquid Spiritus Christi faceret sibi templum?

In operibus B. Gregorii Nazianzeni, quae multa Graeco, & Latinae extant, nihil tale reperitur esse. Habentur autem similia in epistola Tarsisi ad Hadrianum.

C. XII. *¶* Simoniaci sacerdotes esse non possunt.

Item Gregorius.

Quicumque sacros ordines vendunt, aut emunt, sacerdotes esse non possunt. Unde scriptum est [anathema danti, anathema accipienti, hoc est, Simoniacae haereticis.] Quomodo ergo, si anathema sunt, & sancti non sunt, sanctificare alios possunt? & cum in Christi corpore non sint, quomodo Christi corpus tradere, vel accipere possunt? Qui maledictus est, benedicere quomodo potest?

a 4. Regum 1. b Matth. 27. c al. redemptio. d Ab. 2. e Joan. 2. f Deu. 21. par. 4. ex Paschali, infra cap. Placuit.

Deu. 21. par. 4. ex Paschali, infra cap. Placuit.

C. XIII. *¶* De eodem.

Item Gregorius Sacerdos, & alius Episcopus, lib. 7. epist. 110.

Qui a liqueat hanc haereticam ante omnes & ratissimam pestiferam subrepsisse, atque in ipsa origine sua, apostolica esse detestatione damnatum, cur non cavetur, cur non perpenditur, quia benedictio b. illius maledictionem convertitur, qui ad hoc, & fiat haereticus, proinvenitur?

¶ Omnes] Antea legebatur, omnia: sed glossa veteris magis convenire lectorem restituit: quae est in aliquot manuscriptoribus, & ipsi originali.

C. XIV. *¶* Qui pretio ordinat, lepram, non efficiunt confert.

Item Ambrosius de ministerio c. seu de dignitate sacerdotali, cap. 3.

Qui d. ordinaretur Episcopus, quod dedit, anima fuit, quod perdidit, anima fuit: cum alium ordinaret, quod accepit, pecunia fuit: quod dedit, lepra fuit.

C. XV. *¶* De eodem.

Item idem.

Gratiam e, cum ordinaretis, non susceperitis, qui pro tanto eam non meruitis.

C. XVI. *¶* De eodem.

Item lib. 4. ad cap. 4. Lucae.

Cito surripem sequitur lepra mercedem, & peccati corpus, animumque male quaesita commaculat, & paulo post, ¶ Vides, quia factio auctoris successio, & immatur heredis. Inexpugnabilis est enim venditi cuiusque hereditas, & gratia vindicta caelestis transit ad posteros.

¶ Denique b. Moabites, & ceteri non intrant in ecclesiam usque ad tertiam & quartam generationem, tantum delicti (ut simpliciter interpretemur) donec culpam auctorum multiplici successio generationis aboleret. Sed cum illi, qui in Deum idololatriae errore delinquent, in quartam & generationem videantur esse multati, profecto durior videtur esse sententia, quae Giezi auctorem pro cupiditate habendi, Proprietate usque in aeternum pro cupiditate habendi, auctoritate damnatur (praefertim cum Dominus ipse IESVS Christus per lavacri regenerationem omnibus remissionem dederit peccatorum) nisi i. virtuosum magis, quam generis semen intelligas. Sicut enim qui filii promissionis sunt, estimantur in semen bonum, etiam qui filii erosus sunt, estimantur in semen malum. Nam & Iuda i. ex patre diabolo, non utique carnalis hereditas, sed criminis. Ergo omnes cupidi, omnes autem Giezi lepram cum divitiis suis possident, & male quaerunt mercedem, non tam patrimonium facultatum, quam infamum criminum congregant, aeterno supplicio brevifructu.

¶ In quartam] Antea legebatur, in tertiam & quartam: Sed & à B. Ambrosio, & ab uno vetusto Gratiani commentario est vox, tertiam. Deuteronomio autem 23. Idonorum quorum & Aegyptiorum filii permittuntur tertiam generationem intrare in ecclesiam Domini, sed de Moabitis sic scribitur. Ammonites, & Moabites etiam post decimam generationem aeternam bunt ecclesiam Domini in aeternum.

¶ Peccatorum] Sequitur, cur ergo Giezi lepram aeternam damnatur? quae apud beatum Ambrosium non videtur.

2 ps. Quia ergo auctoritate Leonis Papa Simoniaci

a Joan. Diacon. lib. 3. ca. 4. Polyb. lib. 2. tit. 1. Epist. lib. 1. cap. 1. Deu. 21. par. 2. Ivo par. 1. cap. 71. b Ivo par. 1. cap. 71. c mytherius, d Deu. 21. par. 2. Ivo par. 1. c. 101. e Ivo par. 1. c. 102. f Ivo par. 1. c. 102. g Ivo par. 1. c. 102. h Deu. 21. par. 2. i al. nisi in veteribus, & Ivo par. 1. c. 102.

si spiritus mendacium accipiant, secundum Gregorium apud
 multitudine conuersionis, quod ex manet anathema danti & ac-
 ceptanti, cum facti non sint, nec in Christi corpore consistunt, cum
 sine nobilitate, nec sanctificatione alios possint, nec corpus Christi tra-
 dere, vel accipere, nec benedictio aliter ualere, secundum a. Am-
 brosius uero anathematizari oportere condemnantur, atque a par-
 ticipacione corporis & sanguinis Christi alienantur, cum accipiatur
 autem, & lepra detur, cum inextinguibile sit culpa uenditi myste-
 riis b, secundum Chabedonense concilium, ex tali ordinatione ritus
 profecto iudicantur, secundum Gelasium Simoni damnatione
 uoluntur, secundum Gregorium Nazianzenum in sacra ordine
 peruenire, aut reuocari, nulla ratione possunt, ab Helias lepra per-
 fundantur, a Petro in perditionem damnantur, a Christo uero de
 templo ieiunant, quid aliud simoniacus simoniacus, in sua ordina-
 tione potest conferre, nisi quod Innocentius * de ceteris here-
 ticiis testatur, dicitur epist. ad Alexandrum, cap. 3.
 ¶ Non subleuitur] Simoniaci recipiunt quidem charac-
 terem, sed non ipso facto suscipiunt. Ita ratione habita usus, uer-
 ditur potest ipsorum sacerdotum non subsistere, ac propterea ueluti
 in Gregorius in epist. 23. Videtur Episcopus scribens, simoniacum
 ordinatum non uocat illicitum, & effectum caretentem

C. XVII. ¶ Qui Spiritus perfectionem
 non habent, ipsam dare non
 possunt.

¶ Qui perfectionem Spiritus, quam acceperant,
 perdidit, non eius dare plenitudinem possunt
 (quam maxime operatur in ordinationibus) quam per
 suam perdidit perdidit. ¶ Item. ¶ Qui honorem
 non habuit, honorem dare non potuit: nec aliquid ille
 accepit, quia nihil erat in dante: sed damnationem,
 quam habuit, per pravam manus impositionem dedit.

¶ In hoc capite non reformatur ipsa profusa uerba Innocentii,
 que tamen habentur partim infra ead. c. Ariani, partim in
 capite uide sequenti, uentum est in uersibus. Sed con-
 trario.

C. XVIII. ¶ Simoniaci per pravam manus im-
 positionem, non benedictionem, sed
 damnationem proficiunt.

Idem Rufus, & alii Episcopi, epist. 22. c. 3.

Ventum est ad tertiam questionem, que pro sui
 difficultate longiore exigit disputationem. Cum
 nos dicamus ab hæreticis ordinatos, uulneratur per il-
 lorum manus impositionem habere caput, ubi uulnus in-
 fixum est, medicina est adhibenda, qua possit recipere
 sanitatem. Que sanitas post uulnus, secuta sine cicatrice
 esse non potest, atque ubi penitentia remedium
 necessarium est, illic ordinationis honorem locum ha-
 bere non posse decernimus. Nam si ut legitur e, quod
 reteritur immundus, immundum erit, quomodo ei tri-
 buatur, quod mandatum, ac puritas consuevit accipere?
 ¶ Sed contrario asseritur, eum, qui f honorem ami-
 sit, honorem dare non posse, nec illum aliquid accepisse:
 quia nihil in dante erat, quod ille possit accipere.
 Acquequimus, & uerum est, quia quod non ha-
 buit, dare non potuit. Damnationem utique, quam ha-
 buit, per pravam manus impositionem dedit, & qui par-
 ticeps effectus est damnationis, quomodo debeat honore
 accipere, inuenire non possum. ¶ Sed dicitur q uera ac

a Sup. e. reperitur. b al. ministris. * adde c. 97.
 circa medium infra eadem c. Anselm. l. 6. c. 73. Epist. 22. cap. 3.
 ad Episcopos Macedonia in fine. adde c. 73. 97. & 98. infra eadem.
 d. Polyf. l. 2. c. 31. & l. 7. m. 7. Anselm. l. 6. c. 73. al. 70. l. 10. p. 6. cap. 59.
 Pan. l. 2. c. 30. Inf. ad. Ariani. e. Num. 19. Levit. 11. & Ag-
 gal. 2. f. Sup. que perfectionem uerbi que honorem, eadem epi-
 stola cap. 4. g. l. 10. p. c. cap. 20.

iusta legitimi sacerdotis benedictio auferre omne vi-
 tium, quod a uisio fuerat injectum. Ergo si ita est, ap-
 plicentur ad ordinationem sacrilegi, adulteri, atque om-
 nium criminum rei: quia benedictione ordinationis
 criminosa, uel uita putantur auferri: nullus sit penitentia
 locus: quia id potest preflare ordinatio, quod longa sa-
 tisfactio preflare consuevit. Sed notæ lex ecclesiæ est,
 per manus impositionem laicam tantum tribuere com-
 munionem, nec ex his aliquem in clericatus honorem uel
 exiguum subrogare.

¶ Pars. Sed obijciunt: alii hæretici a fide exorbitant, simo-
 niaci autem est gratiam Spiritus Sancti uenalem putant, tamen
 a fide alieni non sunt: atque ideo, quod ab Innocentio de ceteris
 hæreticis decretum, non ualeat de his consequenter intelligi. Huic
 respondetur. Simoniaci est fidem tenere uideantur, infidelitatem
 tamen perditioni subscribunt.

C. XIX. ¶ Simoniaci fidei integritatem non
 habent.

Unde B. Ambrosius in lib. 2. de poenit. cap. 4.
 aduersus Novatianum scribit,
 dicens.

Petrus a Simoni, qui magicæ artis consuetudine de-
 pravatus putaret, quod gratiam Christi per impositi-
 onem manus, atque infusionem Spiritus Sancti compararet
 pecunia, ait b [Non est tibi pars, neque fors in hac fi-
 de: quia cor tuum non est rectum apud Deum, &c.]
 Videtur quod hunc magicam uanitate blasphemantem in Spi-
 ritum Sanctum, apostolica auctoritate condemnet, & eo
 magis, quia putam conscientiam fidei non habebat?
 ¶ In hac fide] uulgata editio habet, in sermone isto.
 Græce est, ἐν τῇ λέξει τῆς

C. XX. ¶ Simoniaci infidelis esse pro-
 batur.

Item Gregorius lib. 9. epist. 33. ad Theodoricum
 Regem.

¶ Omnis auaritia idolorum sit seruitus, quis-
 quis hanc, & maxime in dandis ecclesiasticis hono-
 ribus uigilanter non præcauerit, infidelitatis perditioni
 subijcitur, etiam si tenere fidem, quam negligit, uideatur.

¶ Quam negligit] Sic est emendatum ex manus scriptis
 exemplaribus, & originali. In uulgato enim legitur, fidem
 uerbis, quam negat factio, uideatur.

C. XXI. ¶ Simoniacorum hæresis ceteris damna-
 bilior esse probatur.

Item ex epist. Tharasi Constantiniopolitani Epi-
 scopi, missa Papa Hadriano.

¶ Os d qui per pecunias manus imposuerunt, uel im-
 ponunt, Petrus diuinus Apostolus (cujus cathedram
 fortita est sanctitas uestra) tanquam Simonem magum
 deponit. & infra. ¶ Tolerabilior est enim Macedonii,
 & eorum, qui circa ipsum sunt, Spiritus Sancti impugna-
 torum impii hæresis. Illi enim creaturam, & seruum
 Dei patris, & filii, Spiritum Sanctum delirando faten-
 tur: isti uero eundem Spiritum efficiunt suum seruum.
 Omnis enim dominus, quod habet, si uult, uendit, siue
 seruum, siue aliquid aliud eorum, quæ possidet. Simi-
 liter & qui emit, dominus ejus uolens esse, quod eme-
 rit, per pretium pecuniarum illud acquirit. Ita & qui hanc
 iniquam actionem operantur, detrahunt Spiritui Sancto,
 æqualiter peccantes his, qui blasphemauerunt, di-
 centes e Christum in Beelzebub ejicere Demonia: atque
 uerius dicimus, iude comparantur proditori, qui lu-
 dæis Dei occisoribus Christum uendidit. ¶ Cum ergo Spi-
 ritus Sanctus consubstantialis sit Christo, ejusdem omni-
 no & ipsi portionis erunt. Et proculdubio in eis non

a l. 10. in proemio. Panorm. lib. 3. tit. 5. cap. 17. b Anselm.
 c Anselm. l. 2. c. 44. d Anselm. l. 6. c. 86. al. 71. Decretis part. 1.
 c. Matth. 12. f. Matth. 26.

potum, argentumve accipere, aut aliud quidpiam no-
his vindicare: quod sementem ex divinis scripturis, &
petrum doctrinam infra subiecte demoustrabunt. Qui
nam manus imponunt, ministri sunt Spiritus, non ven-
ditors Spiritus. Nam cum gratis gratiam Spiritus ac-
ceperint, gratis etiam illis, qui ab ipsis accipiunt, dare
iusti sunt ex voce Domini, hac ipsa libertate, potesta-
teque accepta. Quod si quis eam auro emisse conuictus
fuerit, hunc ex sacerdotali ordine excidisse pronun-
tiant, quanquam nomine sacerdotum sortitus est, sed
in eum falso nomen istud conferri re ipsa comproba-
tur. Nemo enim potest Deo & mammona seruire, pro-
ut ex Evangelio didicimus. Et quoniam audivimus Deum
per os Prophetæ clamantem [Sacerdotes loquimini
ad cor Hierusalem] rursusque de immanem, ac dicentem
[Si speculator viderit gladium venientem, & non in-
firmamentum buccina, & populus se non custodierit, ven-
turusque gladius, & tulerit de eis animam, ille quidem in-
iniquitate sua captus est, sanguinem autem eius de ma-
nu speculatoris requiram.] Iniquus igitur, quæ ex silen-
tio imminet, condemnationis metum, omnibus eorum,
quæ apud nos sunt, ecclesiarum præfatis annuncia-
mus, ita ut fidenter divinum Apostolum e imitantes, di-
camus, mundi sumus à sanguine eorum, qui transgre-
diuntur canonicas constitutiones, & multo magis eo-
rum, qui ob pecunias ordinaverunt, aut ordinati sunt:
quippe cum Petrus, divinus ille Apostolus, cuius & ca-
thedram sortita est fraternitas vestra sanctitas, hos depo-
suerit, ut Simonem magum. Propterea non refugimus,
quin veritatem prædicemus, servantes, ac retinentes
ea quæ à sanctis, & omniqueque benedictis Apostolis, &
ab illis patribus nostris canonicè sunt tradita. Et si
quid horum ab aliquibus violatum est, averfamur. Fra-
terna igitur vestra summo sacerdotio congruus sancti-
tatis, legitime & apud ad voluntatem Dei sacerdotalem
sanctificationem administratis, celebrem adeptæ est glo-
riam. Dixit enim per Prophetam s primus & magnus
Pontifex Christus. [Viro ego, nisi eos, qui me glorifican-
t, glorificabo.] Nostri enim & vir eorum desiderium
est, quæ Spiritus sunt, longe tolerabiliorum esse Ma-
cedoni, & eorum, qui ab illo Sancti Spiritus impugna-
torum hæresim. Nam cum illi Sanctum Spiritum Dei, &
patris creaturam, & servitium nungentur, hi suum ipsorum,
quantum putant, servum ipsam faciunt. Omnis enim
Dominus quicquid habet, cum liberit, vendit, sive fi-
mulum, sive aliquid aliud ex his, quæ possidet. Simili-
ter & qui emit, volens emptæ rei dominus fieri, argenti
pretio emancipat. Ita qui hoc nefarium facinus ad-
mittunt Sanctum deprimunt Spiritum, æque peccantes,
atque illi, qui Christum in Beelzebub ejicere demonia
ore blasphemio dicebant: vel, ut verius dicam, Iude pro-
ditori sunt similes, qui Dei interfectores ludæis argen-
tenti pretio Dominum vendidit. Quando igitur Spiritus
Sanctus confabatur gratis est Christo Deo nostro, per-
spicuum omnino est, eos in eadem parte, ac forte nume-
ratos esse, ut demonstrevimus. Quod si non vendi-
tur, quemadmodum certe non venditur, compertissimam
quoque est in istis Sancti Spiritus gratiam non esse,
aut sacerdotii sanctificationem. Et quod non acceperunt,
non habent. Meminerunt sancti Petri ad eum, qui
is procurarat, hoc modo dicentis g. [Non est tibi pars,
neque sortis in sermone isto.] Nam si venditur sacerdotii
dignitas, supervacua igitur apud ipsos est honesta vitæ
inimatio, & puritas, virtutesque cultus: supervacuus a-
perit ipsos & Paulus divinus Apostolus, docens h oper-
tete Episcopum esse sine crimine, temperantem, mode-
stum, apertum ad docendum, continentem, sobrium, in-

stentem fidei secundum doctrinam sermoni, ut potens
sit & exhortari in doctrina sana, & contradicentes re-
felleret. Peccant igitur hæc omnia ex eo, quod sacerdoti-
um venditur & emitur. Subjectæ igitur sententiæ ex
sanctis collectæ alienum omnino à sacerdotio pronun-
tiant, cum, qui quocumque tempore dederit, vel accep-
erit, sive ante ordinationem, sive in ordinatione, sive
post ordinationem. Accipere enim est, quodcumque
accipere. Sed & omnes ecclesiasticas promotiones, in
quibus pecunia intervenit, irritas esse jubent.

C. XXII. ¶ Et qui dat, & qui accipit ut ordinet
sacerdos, anathema fit.
Item ex concilio V. sacrosancti II. cap. 3.

PLacuit, ut de ordinatione clericorum, Episcopi mu-
nera nulla accipiant: sed sicut scriptum est *, quod
gratis donante Deo accipiunt, gratis dent. Non aliquo
pretio gratia Dei, & impositio manuum venditur:
quia antiqua definitio patrum ita de ecclesiasticis ordi-
nationibus statuit, dicens b. [Anathema sit danti & ac-
cipienti.] Propterea, quæ aliquanti multis sceleribus
obviti c, sancto altario indigne ministrantes, non hoc
testimonio bonorum actuum, sed profusione munerum
obtinere, oportet d non per gratiam muneri, sed per
diligentem piæ discussionem, deinde per multorum tes-
timonium clericos ordinare.

Ex illa auctoritate B. Ambrosii, & Gregorii patris, quod simo-
niacæ (sive & aliæ hæresis) a fide exorbitant, & ideo consequenter
de illis intelligitur, quod de aliis devenerunt.

¶ Item opponitur, quod prophetia donum Spiritus
Sancti est: hæc a veteri Testamento à sanctis Prophetis
vendit confirmatur. Unde Saul f ad Samuelem pro vaticinio
expetendo non nisi eum movere ire presumpsit. Uxor g etiam
Hieroboam ad hominem Deum non nisi eum movere accepit. Item
Christus h à Iuda vendit auriculam servus sanavit. Exempla
itaque Saulis, & uxoris Hieroboam patet, quod donum Spiritus San-
cti vendere, vel vendere non est peccatum. Exemplo Christi si-
quet, quod Spiritus S. est in iusto a simoniaco venale putatur, vir-
tutis tamen sue non obtrusivus, nec desinit effectum sui gratis et-
iam venditur obstrare. Sed de Prophetia B. Hieronymus in
cap. 3. i Michæa competenter solvit, multis tantum accepisse, non
bonis demeritis.

C. XXIII. ¶ Mali Propheta, non boni Prophe-
tiam vendebant.

Vides, inquit, ejus in muneribus judicabant, & sacer-
dotes ejus in mercede respondebant, & Propheta e-
jus in pecunia divitiabant, & super Dominum requie-
scebant, dicentes. Nonne Dominus in nobis est? non ve-
niunt super nos mala. Idcirco propter vos Sion quasi
ager arabitur, & Hierusalem, ut custodia pomarii erit.
Nemo ambigit Hierusalem, ut custodia pomarii erit.
quæ in hoc capitulo describitur, fuisse subversam. & infra. ¶ Po-
terat utique Petrus Simonem mago vendere quod pete-
bat, imò poterat simulare vendentem (Spiritus h enim
Sanctus nec venundari, nec emi potest) sed oblata pec-
uniam cum offerente damnavit. & passim post. ¶ Nec
quenquam moveat illud, quod in primo Regum l li-
bro m legimus, Saulem volentem ire ad Samuelem di-
xisse puero suo, ad eum se ire non posse, quia pretium
quod offerret pro vaticinio non haberet, & puerum
respondisse. [Ecce inventa est in manu mea quarta
pars sili pecuniar, & dabo vico Dei, & annuntiabit no-
bis viam nostram.] Non enim scriptum est, quod Sa-
muel accepit, aut quod illi obtulerint: quin potius
à Propheta pascuntur, & invitantur ad prandium.

a Psal. 118. b Matth. 10. c Supr. c. quicunque.
c al. obnoxii. d oportet ergo. e al. boni. f 1. Reg.
gum. 9. g 3. Reg. 14. h Luc. 22. i Michæa 3. secun-
dum 70. k Act. 1. l al. regnum. m 1. Reg. 9.
L 4

a al. dignitate. b Matth. 6. c Esa. 40. d Eccl. 31.
c Act. 11. f 1. Reg. 14. g Act. 1. h 1. Tim. 3. & Tit. 1.

C. XXXIV. ¶ Sacramenta que non mutantur,
catholicis & hereticis communia
probantur.

Idem ad Emeritum, epist. 164.
Sacramenta a, que non mutantur, sicut habetis, ap-
probantur a nobis: ne forte, cum vestram pravitate[m]
corrige volumus, illis mysteriis Christi, que in vestra
pravitate depravata non sunt, sacrilegam faciamus inju-
riam. Neque enim & Saul, b depravaverat unctio[n]em
quam acceperat, cui unctio[n]em tantum honorem Rex Da-
vid pius Dei servus exhibuit.

C. XXXV. ¶ De eodem.
Idem ad Donatistas.
Sicut fidei veraciter, non fide recipiunt, nec eorum ba-
ptisma reprobat, sic & illa, que schismatici, vel
heretici, si non aliter habent, nec aliter agunt, quam
vera ecclesia, cum ad nos veniunt, non emendamus, sed
potius approbamus.

¶ Verba ipsa prioris partis huius capituli usque ad v. reproba-
tur, non sunt inventa apud B. Augustinum: sed habetur sententia
lib. 1. de baptismo contra Donatistas c. 12. Reliqua autem huius capituli
pars est in eodem lib. c. 13.

C. XXXVI. ¶ Non fugiantur sacramenta Dei,
a quocunque ministrantur.

Idem contra literas Petilianas, lib. 2. c. 19.
Neque e in homine bono aliquis Dei sacramenta fu-
giat, neque in homine malo.

¶ Libros tertii contra literas Petilianas, unde videtur sumptum
esse hoc caput, sic legitur. Nemo gloriatur, nec in homine
bono: nemo bona Dei fugiat, nec in homine malo.
Hoc autem caput significatur supra dist. 32. ca. prater. & verum
principia.

C. XXXVII. ¶ Hominum malitia sacra-
mentis non proficiunt.

Idem de baptismo contra Donatistas,
lib. 6. c. 44.

Nonne Sodomites Ethnici erant, id est, gentiles? Pe-
terus ergo erant Iudaei, quibus Dominus dicit [To-
lerabilis erit Sodomis in die iudicii, quam vobis.] Et
quibus Propheta e dicit [Iustificasti Sodomam] id est,
in comparatione vestri f iusta facta est. Nam quid ta-
men ideo sacramenta divina, que apud Iudaeos erant, ta-
lia erant quales ipsi erant: que Dominus quos inunda-
verat, misit, & ea Zacharie b ministranti angelus addi-
xit, eumque in templo sacrificentem exaudivim esse nun-
tiavit. Hec eadem sacramenta & in bonis hominibus
Ethnici, quando quidem Sodomis in malitia prelati
sunt: & tamen illa sacramenta erant in utriusque integra,
atque divina. Nam & ipsi gentiles, si quid divinum, &
rectum in doctrinis suis habere poterunt, non impro-
baverunt sancti nostri: quamvis illi per suas supersti-
tiones, & idololatram, & superbiam, ceterosque perditos
mores detestandi essent, & nisi corrigere[mur], divino
iudicio puniendi.

C. XXXVIII. ¶ Sacramenta mali habere pos-
sunt, licet virtutem Spiritus Sancti habere
non possint.

Idem lib. 3. cap. 16.

Multa & autem operationes sunt Spiritus Sancti,
quas Apostolus, cum quodam loco, quantum suf-
ficere arbitrat, commemorasset, ita conclusit [Omnia autem
hæc operatur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult.] Cum ergo aliud sit sacra-

a Alter. 1. g. c. 9. Polyc. tit. 20. b 1. Reg. 24. & 26. c Sup.
dist. 32. c. prater hoc. & verum principia. Ivo p. 10. c. 71. d Matt. 10.
e Exech. 16. f al. vestra Sodomia iustificata est. g Luc. 17.
h Zachar. 1. i al. viti. k Polyc. lib. 3. tit. 10. Anf. lib. 9. c. 29.
l 1. Corin. 12.

mentum, quod habere etiam Simon a magus potuit, ad
prophetia b, que in malis hominibus etiam fieri sol-
let, ut in Saul, aliud operatio eiusdem Spiritus, quam malis
boni habere non possunt, sicut est finis præcepti, charitas
de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta,
quodlibet heretici, & schismatici accipiant, qui cum
que cooperit multitudinem peccatorum, proprium do-
num est catholice unitatis, & pacis: nec est in omnibus,
quia nec ejus sunt omnes.

C. XXXIX. ¶ Licet sacramenta mali mini-
strent, remissionem peccatorum
non præstant.

Idem eodem libro, c. 18.
Remissionem de peccatorum e avari non dabatur
quæ per orationes sanctorum, id est, per columba
gemitus datur, quicunque baptizet, sed ad ejus partem
illi pertinent, quibus datur. Non enim raptores, &
feneratoribus dicitur f Dominus [Si cui dimiseris
peccata, remittuntur illi, si cui tenueris, retenebuntur].
Foris quidem nec ligari aliquid potest, nec solvi, nisi
non sit qui aut ligare possit, aut solvere: sed columba
qui cum columba fecerit pacem, & ligatur, qui cum
lumbo non habet pacem, & ligatur, qui cum
lumbo non habet pacem, sive aperte foris sit, sive
clauso esse videtur.

Si ergo sacramenta in modum lucis ab invicem contrariis
possunt, si in modum puri fluvii per lapideos canales ad fertili-
tas perveniunt, patet, quod simoniaci sacramentorum nullum
quidem minister & permixto habent, nisi autem minister
liber eandem actionem administrant. Sicut ergo sua sunt
sacramenta hereticorum quantum ad formam, ita sunt esse
mala, quantum ad effectum.

¶ pars. Sed notandum est, quod sacramentorum alia
necessitas, alia dignitas. Quamvis necessitas non habeat
sed ipsa sua sit dignitas, illa sacramenta, que saluti sunt necessaria,
quia iterari non possunt, cum sint occulta, & secreti, vel occultati
sunt, sed cum penitentia rate esse permixta sunt. Illa vero sa-
cramenta, que sua dignitate, & iustitiam fuerint administrata, in-
digni digne a dignis ministrantur, dignitate esse deficiente, non
necesse est sacramenta, sed ut esset officium ministrantis.
Leo, ut ait Leo ad Rusticum Narbonensem Episcopum, p.
149. cap. 1.

C. XL. ¶ De his, qui a pseudopiscopis ordi-
nantur.

Si b qui clerici ab istis pseudopiscopis in eccle-
siis ordinati sunt, que ad proprios episcopos pertinet
& ordinatio eorum cum consensu, & iudicio permi-
tum facta est, potest rata haberi, ita ut in ipsa ecclesia
perseverent. Aliter autem vana est habenda ordinatio,
que nec loco fundata est, nec auctoritate munita.

¶ Caput hoc emendatum est, ac locupletatum ex epistola
revertitur supra dist. 82. c. 1. & si qui.

Eccle aliquis a pseudopiscopo ordinatus, si locum sua
tionis mutaverit, vana est, & sine administratione
ordinatus.

Tempore, ut ait Innocentius epist. 22. cap. 3. de elec-
tionibus.

C. XLI. ¶ Quæ pro necessitate conceduntur,
eandem essentia cessant.

Quod i pro necessitate temporis statutum est, est
quia alius est ordo legitimus, alia usurpatio, quod
præfens fieri tempus impellit.

a Alter. a. b al. operatio Spiritus qua in m. h. a. f. p.
habuit Prophetiam: aliud, & c. orig. c. i. Tom. 1. c. 1.
d Remissionem, orig. e Polyc. lib. 9. c. 29. f
g aldo c. 106. infra eadem. h Supra dist. 82. c. 1. Ivo
p. 10. c. 71. i Ivo in prologo fol. 3. Pan. 10. in prologo
quod pro remedio.

¶ Quam ad præfens] Hæc sunt addita ex Innocentio, cuius verba in hoc capite in summam redacta sunt, infra autem q. 7. c. quod pro remissione. plenius referuntur.

¶ Et quod aliquo alio tempore, ab eo qui benedixit, simul sit, ordinarius, cessabit ab administratione, que pro necessitate illius temporis fuit promissa.

¶ Item promotio, ut ait Leo episcopus verba ad Lubianam a. A. guleyosum.

C. XLII. ¶ Qui ab hereticis rediit, sine sua promotione in sui ordinibus recipi possunt.

¶ Si quis hæreticæ communionis contagione se macularit, hoc in magno habeat beneficio, si ad eam sibi omni spe promotionis in quo invenitur ordine permittatur.

¶ Macularit] Sic apud S. Leonem, cum alia verba sunt interposita, nisi, falsè interpretatus, infra q. 7. cap. 1. in hoc est quasi summa quædam, quemadmodum & c. omni, infra eadem, tamen est illud paulo plenius sit.

¶ Hoc si clericus vel ordinatus, vel quilibet sacramentis hereticis communicat, cessat à promotione rursus in suo ordine possiderat. Non est enim de sacramentis hæc, ut de cetero. Cetera cum non vel ad culpam ab hereticis datur, ut baptismus & penitentia, vel pro culpa non in æternum, sed ad horam reguntur, ut Eucharistia, qua in articulo mortis ponenti etiam de necessitate peccati committitur. Hoc solum non solum pro culpa, sed etiam pro infamia interdicitur, & pro omni infamia sua, vel extrinseca, vel intrinseca, per se solum præteritorem, ut bigamus, vel viduus maritus, vel illicitum, vel etiam quilibet parte sui aus demergatur: quibus tamen baptismus vel Eucharistia non negatur. Patet etiam talia cetera sacramenta administrare, quæ solum non valent conferre.

C. XLIII. ¶ De Episcopis, qui talem consecraverint, qualem consecrare non licet.

Unde Leo ad Episcopos Africa, epist. 85. al. 87. cap. 2.

¶ Si qui Episcopi talem consecraverint sacerdotem, qualem non licet, etiam si aliquo modo damnatum proprii honoris evasent, ordinationis tamen ius ulterius non habebunt: nec è illis unquam sacramentis intererunt, quod, neglecto divino iudicio, immerito præstiterunt.

¶ Eorum enim hominum periculum evadent, ut cetera sacramenta sacerdotaliter administrare possint, ut hoc solum non modo pro heresi, vel pro quolibet maiori culpa, sed etiam pro negligentia remissionem sacerdotali promotionis præsertim committitur, quæ quædam sacramenta sunt, ut dicitur, vel accipiendum est: quæ nisi sit collatum fuerit, vel si non fuerit, non sunt in vi per se solum. Cetera autem sacramenta unitatis, propter soliditatem, & unitatem talia sunt, quæ non sunt, sed propter alios datur: & ideo necesse est, ut verba, quæ verè, non solum sine omni culpa, sed etiam sine omni infamia propter scandalum, parum: ad quorum virtutem, non solum ut presunt, sed etiam ut presunt, sacerdotibus datur.

C. XLIV. ¶ Simoniaci vel sunt infidelitatis eorum, qui à se scandalizant.

Unde Hieronymus ad e. 3. Michæ.

¶ Quosunque de ecclesiis suis ordinant, clericos, & vitam eorum in scandalum populi exponentes, rei sunt infidelitatis eorum qui scandalizant.

¶ Reverti enim quæ ad hoc eliguntur, ut ceteris presunt, sicut

ad. Innocentius b. in præf. ad. commun. & quæst. 7. c. falsè interpretatus. c. ab hereticis etiam pro. d. 25. quæst. 2. c. si qui episcopi. Anselm. lib. 6. cap. 74. Ivo pars 1. cap. 107. c. nec est sacramentum. 7. ory.

¶ præordinantur dignitate, sic peccare debent sanctitate. Alioquin, cum ceteris præferantur, qui multa meritorum gratia à ceteris assumuntur. Hinc etiam Symmachus Laurentius Mediolanensis Episcopo post sextam synodum Romanam.

C. XLV. ¶ Sicut honor, ita & scientia quæque præcellere debet.

¶ Viliissimus à comparandus est, nisi præcellat scientia & sanctitate, qui est honore præstantior.

C. XLVI. ¶ Baptismus sine per bonum, & sine per malum ministratur, reitersi non debet.

Unde idem Augustinus ait tract. 1. in Iohannem.

¶ Edit à baptismum ludas & non baptizatum est post Iudam, qui datus est à Iuda, baptizatus est post Iohannem, qui datus est à Iohanne, Iohannis erat. Non Iohannem sed baptismum Christi, Iohannem per Iudam manus datus, baptismum Iohannis etiam per manus Iohannis dato rectè præponimus. & paulo post. ¶ Quos baptizavit Iohannes, Iohannes baptizavit: quos autem baptizavit Iudas, Christus baptizavit. Sic ergo quos baptizavit Iudas, quos baptizavit Iohannes, quos baptizavit Iudas, Christus baptizavit. Iam pauci hæretici. ¶ Quod sacramentum tam sanctum est, ut nec homicida ministrante pollinatur.

¶ Ebruius] Adhuc, sublati, & emendati sunt nomina in hoc capite ex originali, non tamen ex ista glossa. Legendus est enim ebruius.

C. XLVII. ¶ De eodem.

Idem de baptismo contra Demosthenem, lib. 6. c. 4.

¶ Sicut c. urgeri videor, cum mihi dicitur, ergo hæreticus dimittit peccata & ego urgeo, cum dico, ergo qui cælestia mandata non servat, avarus, rapax, fornicator, invidus, verbis, non factis saculo renuncians, dimittit peccata? si per vim sacramenti Dei, sicut & ille, ita & ille. Si per meritum suum, nec ille, nec ille. Illud enim sacramentum & in malis hominibus Christi esse cognoscitur: in corpore autem unico à columba, incorrupta, sancta, pudica, non habentis maculam, aut rugam, nec ille, nec ille invenitur. Ut si cuius: manus esset arida, verum quidem esset membrum, quamvis sine sanguine, & inefficax esset, & mortuum: sic & fides, cum sit vera, immo sine & operibus mortua est. Item paulo post.

¶ Si ergo in hæresi baptizatus in nomine sancti Trinitatis, tamen non sit templum Dei, si ab hæresi non recesserit, quomodo non eque in avaritia in eodem nomine baptizatus sit templum Dei, si ab avaritia non recedat, quæ est idolorum servitus.

¶ Vi si cuius] Verba hæc usque ad vers. Item. in vulgato b. Augustini codicibus, eo loco non legitur, neque apud ceteros collatur.

¶ pars. Ex his itaque, ut tu apparet baptismum, quod ad hæreticis tribuitur, virtute sua remissionem conferre peccatorum. Sed idem Augustinus e contra testatur libro sexti de baptismo contra Demosthenem, 1. dicitur.

C. XLVIII. ¶ Baptisma Christi, est in illa per se violatur, apud hereticos: non est effectus.

¶ Etiam cordè tardiores, quoniam unum existimant intelligunt baptismum Christi, nullam per se violatur, sed in qua aliud est sacramentum, sive accipientis posse violari. Sed i. quia aliud est sacramentum, sive accipientis posse violari. Sed i. quia aliud est sacramentum, sive accipientis posse violari.

¶ Viliissimus à comparandus] ory. b. sup. de. catholica. & iustus. c. Al. l. c. in. Polyca. & in. Anselm. lib. 6. cap. 74. Ivo pars 1. cap. 107. c. nec est sacramentum. 7. ory.

mentum, ab effectu sacramenti, cum eos, qui in ipsa unitate ecclesie perditur vivunt, conser remissionem peccatorum nec dare, nec habere posse, quia non malignis, sed bonis filiis dictum est: [Si cui dimiseritis peccata, dimittuntur ei, si teneueritis, tenebuntur;] patet ergo hereticos tantum dare, vel accipere sacramentum baptismi, & non dare remissionem peccatorum.

¶ Sed quia aliud] Hinc usque ad finem, verba B. Augustini in summam redactis, sententia tenens manet inculcatis. Integer locus habetur de consecra. dist. 4. Quomodo. 6. Non est aliud.

C. XLIX. ¶ De eodem. Item in sermone antequam de verbis Domini, de blasphemis in Spiritum Sanctum.

Corporalia sacramenta, quae portant, & celebrant etiam segregati ab unitate corporis Christi, formam possunt exhibere pietatis. Virtus vero pietatis invisibilis, & spiritualis ita in eis non potest esse, quemadmodum sensus non sequitur hominis membrum, quando amputatur a corpore.

¶ In aliquo versu videlicet hoc & sequens caput sunt coniuncta superiori.

C. L. ¶ De eodem.

Non a sanatis peccatorum, non mundati, sed pollutati: quia in diluio aquarum multarum ad Dominum non approximat, quia, ut per Apostolum dicitur: [Quidquid non est ex fide, peccatum est] & ipsi, qui faciunt, & quibus faciunt, non solum non proficiunt, sed ad iudicium est.

¶ Polluti] Huiusque Antiochus. Sed Algeris libro tertio c. 3. referens hanc locum ad hunc usque ad verba approximat, ad danda c. 33. citans etiam eundem librum B. Augustini, ad iungit reliqua huius capiti usque ad finem.

C. LI. ¶ Terminis impositionem confirmatur, qui ab hereticis baptisati accipiunt.

Item Leo ad Nicenam Apologiam Episcopum, epist. 77. ad 79. v. 7.

Hi qui baptismum ab hereticis acceperunt, cum baptizati antea non fuissent, sola invocatione Spiritus Sancti per impositionem manuum confirmandi sunt, qui formam tantum baptismi sine sanctificationis virtute sumpserunt. Et hanc regulam, ut scitis, servandam omnibus ecclesiis predicamus, ut lavacrum semel initum nulla iteratione violetur, dicente f. Apostolo [Unus Dominus, una fides, unum baptismus:] Cuius ablutio nulla iteratione temeranda est: sed ut diximus, sola sanctificatio Spiritus Sancti invocanda est, ut quod ab hereticis nemo accipit, a catholicis sacerdotibus consequatur.

¶ 9 pars. Sed mandatum est, quod heretici, ut Ariani, & Sabelliani, quorum alii iniquitatem, alii inderetionem personarum confitebantur, baptismum non in forma ecclesie, sed sua pervertitatis ministrabant. ¶ De his specialiter Ambrosius locutus est, dicens [non g. sanatis peccatorum, &c.] sed etiam, ut rebaptizentur, & venduntur, in concilio Nicano, c. 19. statutum est.

C. LII. ¶ Rebaptizentur & ordinentur, qui de Paulianis & Cataphrygum ad ecclesiam redeunt.

Si quis confugerit ad ecclesiam catholicam de Paulianis & Cataphrygis, statutum est rebaptizari eos omnino debere. Si qui vero clerici erant apud eos, si quidem inculpati fuerint & irreprehensibiles, rebaptizandi sunt, & rursus etiam ab episcopo ecclesie catholice ordinentur. Si vero examinati, minus fuerint

a Alg. l. 3. c. 3. b Ps. 31. c Rom. 8. d adde c. 97. infra ead. e Polyd. l. 1. tit. 10. infra ad c. hanc regulam. f Eph. 4. g Sup. c. non sanati.

apri deprehensi, deponi eos oportet. Similiter autem & circa diaconos, & de omnibus, qui in eadem dem inveniuntur, eadem forma servabitur.

¶ Cataphrygis] Legitur hoc dictum in ipsa non sine causa est in variis exemplaribus: collectio Iheronimi impressa, ac nonnullis: sed non est in canone graeco, v. g. in versione Dionysii, nec in recentioribus. Quod autem & isti baptizandi sint, traduntur in concilio Laedicensi, c. 8. & in synodo septima, seu secunda Nicana, c. 1. infra de consecra. dist. 4. hi vero, quos est Gregorius.

2 ¶ Diaconos] Graeci est: πρεβ. τῶν διακόνων ἡ δὲ οὐκ ἔστι τῶν ἐκ τῶν ἑσθίων ἱερέων, sed est de Diaconis, & de his omnino, qui in canone connumerantur.

C. LIII. ¶ De eodem.

Item Innocentius ad Episcopos Macedoniam, epist. 22. c. 1. Paulianis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti minime baptizabant, & Novatiani isdem remedia venerandis quoque nominibus baptizant, nec apud alios unitate potestatis divinae, hoc est, Patris, Filii & Spiritus Sancti, questio aliquando mota est.

¶ Alii formam ecclesie in baptizando servant. Sed dum ab his baptizantur, qui in heresi, vel schismate cum communicant, sacramentum quidem baptismi ab eis accipiunt, virtutem vero non consequuntur, quoniam sine fide nullus consecrari potest. Unde de Divinis decretis quod in patria sua non poterat facere signum, propter inobedientiam eorum.

C. LIV. ¶ Dum verbum accipit, ad elementum sit sacramentum.

¶ Unde Augustinus tractat. in ad c. 17. Inam. & sermone de Catechismo, c. 3. initio.

De trahere verbum, & quid est aqua, nisi aqua? nam verbum ad elementum, & sit sacramentum, & unde ista tanta virtus aquae, ut corpus tangat, & abluat, nisi faciente verbo? non quia dicitur, sed quod creditur. Nam & in ipso verbo aliud est sonus, & aliud virtus maneat.

¶ De his etiam, qui in heresi, vel schismate baptizantur, sentit Augustinus libro de fide, ad Petrum Diaconum, c. 36. dicens.

C. LV. ¶ Extra ecclesiam baptizati perniciam cumulant, si ad ecclesiam non redeunt.

Firmissime tene, & nullatenus dubites extra ecclesiam baptizatis, si ad ecclesiam non redierint, baptismum cumulari perniciem. Tantum enim valet ecclesiastica pietatis communio, & ad salutem, ut baptismus non vetur, cui non ibi datur, ubi oportet ut detur.

C. LVI. ¶ Infirma sunt dema qua praevertentem ecclesiam habentur.

Item tractatu 13. ad c. 3. Inam.

Teneamus fratres mei unitatem. Praeter unitatem, qui facit miracula, nihil est. In unitate enim erant pulvis Israel, & non faciebant miracula: praeter unitatem erant magi Pharaonis, & faciebant: & similia Moysi, pulvis Israel, ut dixi, non faciebant miracula. Quis salvi apud Deum, qui faciebant, an qui non faciebant? Petrus & Apostolus resuscitavit mortuum. Similiter erant facere, nec quod faciebant Petrus, nec quod faciebat Simon. Sed unde gaudebant? quia f. nomina quae erant scripta in caelo.

C. LVII. ¶ Baptisma semel traditum non est reiterandum.

Item Leo ad Nicenam Episcopum, epist. 77. ad 79. c. 7.

Hanc & regulam, ut scitis servandam omnibus ecclesiis predicamus, ut lavacrum semel initum nulla iteratione violetur, dicente f. Apostolo [Unus

a Luc. 4. b Alger. l. 3. c. 32. c unitas, v. g. d. e. f. c. 11. f. Luc. 4. g Sup. ead. c. hi qui.

ut eorum profanos sacerdotes, dignos Christi honoribus arbitremur, quorum laicos imperfectos, ut dixi, ad Sancti Spiritus percipiendam gratiam cum penitentia imagine recipimus. Item a [Qui tetigerit] quomodo ei tribuetur, quod munditia, ac puritas consuevit accipere? [Qui particeps effectus est damnati e, quomodo debeat honorem accipere, invenire non possim.]

¶ Pestes [Antea sequatur, detestamur: quod est sublatum, qui neq, est in vestitu codicibus, neq, in ipsa epistola, neque apud Augustinum, aut in Passarima habetur.]

¶ Qui tetigerit [In epistola est, quod tetigerit immundus: sed ob glossam non est mutatum, atq, hujus etiam solutio sententia habetur in eodem indicatis scripturæ locis.]

¶ Ex eo autem, quod manus impositio iterari præcipitur, sacramentum non esse ostenditur.

C. LXXIV. ¶ Manus impositio non est sacramenti iteratio.

Unde Augustinus lib. 3. de baptismo contra Donatistas c. 16.

¶ Manus d. impetio non sicut baptismus, repeti non potest. Quia enim est aliud, nisi oratio super hominem?

¶ Cetero Innocentius solum baptismum heretici ratum esse permissit, cum Gregorius sacilegam vocet consecrationem Ariarum, cum Cyprianus quæcumq, ab heretico fuerit, carnalis, & inania, & falsa iudicat, cum Hieronymus omnia, que ab eis offeruntur, conaminata in conspectu Dei asserat, cum Leo extra ecclesiam veritate sacerdotis, nec vera sacrificia esse testetur, præter quod sacramenta ecclesiastica præter baptismum, ut supra dictum est, ab heretici ministrari non possunt.

C. LXXV. ¶ Qui in baptismo sanctus est, ad alterum peccator non erit.

Item obijcit illud Hieronymi e. adversus Luciferianum.

¶ Sicut si Christus est, qui baptizat, ita Christus est, qui sanctificat. Unde oro te, ut aut sanctificandi licentiam ei tribuas, cuius baptismus probas: aut reprobes eius baptismum, quem non putas esse sacerdotem. Neque enim potest fieri, ut qui in baptismo sanctus est, sit ad altare peccator.

¶ Insuper hinc capitis usque ad vers. 10 te. non est eo loco apud B. Hieronymum. Eff. rationem apud Algerum, lib. 3. cap. 10. apud quem etiam nonnulla verba ex eo qua sequuntur, eodem modo habentur, atque apud Gratianum, licet apud B. Hieronymum aliter legantur.

¶ Sed hoc de peccatore i. tantum catholicos, non de heretico intelligendum est. Quod quid enim cum fide catholica pro officio suo fuerit, licet indignus, tamen divina gratia cooperante ratum esse creditur. Alioquin si de heretico dictum intelligeretur, ipse fidei contrarius esset, cum dicit ad os. Amos g. [Sacrificia eorum edis Domine] & alibi in persona Domini.

¶ Peccatore. B. Hieronymus eo loco argumentatur, ut scilicet Diabolus dicere, ad hominem: neque id agi, ut consuetudine, de sanctis aliquid, sed tantum ut adversarium in officio reddat. Nam postquam solum ei adducit, ut se non amplius adversarium, sed discipulum prædicatur, non verissimam ei rationem exponi, cum ecclesiæ Episcopus recipiat, qui in Africani concilio imprudenter hereticum consuevit.

C. LXXVI. ¶ Benedictio hereticorum Deus maledicit.

¶ Maledicam si benedictionibus vestris] hoc est, sum.

¶ Hoc sicut in glossa interlinari ad eam Malachie locum ex Hieronymo.

¶ Inf. ead. c. venimus est. b. Num. 29. Lev. 22. c. al. damnato. d. Ptol. 13. tit. 29. Ansel. 19. cap. 24. e. Tomo secundo. f. Alg. 13. tit. 29. g. al. Off. 1. b. Seren. 4. dist. 19. Malach.

¶ pars. Hoc ergo intelligendum est de heretico: illud autem adversus Luciferianos de ecclesiastico peccatore. De quo Augustinus 1. sit in libro de corpore Domini.

¶ Augustinus [Caput hoc etiam ab Algero lib. 3. cap. 1. citatur ex Augustino in libro de corpore Domini: sed Possidius in indiculo operum B. Augustini nullam hujus libri mentionem facit, & ad verbum (excepto ultimo versiculo) hac legentur in libro Paschasti Abbatis de corpore & sanguine Domini, cap. 12. ex quo etiam libro sunt c. iteratur. cum sequentibus, infra de consecra. dist. 2.]

C. LXXVII. ¶ Boni & mali sacerdotes æque corpus Christi conficiunt.

¶ Ntra a Catholicam Ecclesiam in mysterio b. corporalis & sanguinis Domini nihil à bono majus, nihil à malo minus perficitur sacerdotis: quia non in merito consecratis, sed in verbo perficitur creatoris, & virtute Spiritus Sancti. & infra. ¶ Si enim in merito esset sacerdotis, nequaquam ad CHRIS T V M pertinere. Nunc autem sicut ipse est, qui baptizat, ita ipse est, qui per Spiritum Sanctum hanc suam efficit carnem, & transfundit in sanguinem. ¶ Credendum 1. est enim, quod in verbis Christi sacramenta conficiantur. Cujus prius creantur Imperio, ejus utique verbo recreantur ad melius.

¶ Credendum] Hac eodem modo leguntur apud Algerum. Sed Paschasti verba, c. 11. sic sunt. Cujus ergo potentia creata sunt prius, ejus utique verbo ad melius recreantur: quia nemo creator alicujus rei, aut recreator, nisi unus Deus catholicè prædicatur. Propterea veniendum est ad verba Christi, & credendum, quod in ejusdem verbis ista conficiantur.

C. LXXVIII. ¶ De eodem.

Item Augustinus lib. 2. contra epistolam Parmeniani, c. 10.

¶ Omnia e sacramenta cum obliunt indignè tractantibus, profunt tamen per eos dignè sumentibus: sicut & verbum Dei d. Unde dictum e est [Quæ dicunt, facite, quæ autem faciunt, facere nolite.]

C. LXXIX. ¶ De iis qui sanctis male sumunt.

Item in Psalmum 103. vers. Qui regit.

¶ Prophetavit & Saul malus rex, & tunc prophetavit, cum David sanctum persequeretur. & infra. ¶ Non ergo se jactent, qui forte sine charitate habuerint hoc munus Dei sanctum: sed videant, qualem rationem habuerint cum Deo, qui sanctis non sancte utitur. Ex his erunt, qui dicti sunt f. [In nomine tuo prophetavimus.] Non illis dicitur, mentimini: sed dicitur, [Non novivos, &c.]

¶ In tractatu 7. in epistolam Innocentii sunt aliquæ, quæ ad sententiam hujus capitis referri possunt, atque inde antea citabantur. Sed ipsa prioris verba sunt loco indicata. Spiritum ergo Prophetia dicendi, sine habuisse, non merentur.

C. LXXX. ¶ Quis non tam sanctificatus ex hostiis quam pro peccato pollutus.

Item Hieronymus in cap. 2. Aggei.

¶ Prophetæ, qui altari tantum extructo, & domo mearum hostias mihî offers in altari, & victimis ejus sanctificari te putas, scito quoniam sanctum quidem est, quod offertur in altari: sed non tam sanctificaris ex hostiis, quam ex mortuis operibus pollutus.

¶ Apud B. Hieronymum sic legitur: d. popule, qui altari tantum extructo, & diruta domo mea hostias mihî offers in altari, & victimis ejus, & carnibus te sanctificari putas: scito non tam sanctificari te ex hostiis, que templo diruto tibi prodesse non poterunt, quam contaminari omnia opera tua, & cuncta, que agis, ex eo quod negligis, & tuam magis domum, quam meam.

¶ De consec. dist. 2. utrum. b. al. ministerio. Mag. 4. sentent. dist. 13. Alg. l. c. 21. & l. 3. c. 8. f. ead. c. per Esaiam. 5. hoc peni. Alg. 13. tit. 29. g. al. Off. 1. b. Seren. 4. dist. 19. Malach. d. Deo restatur. Orig. 1. Matt. 23. f. Matt. 23.

extruere conatus es. Sanctum quidem est quod offertur in altari: sed non tam sanctificatur ex hostiis, quam ex eo, quod in convallibus habitas, & inter eos mortuis operibus, pollueris. In duobus etiam Gratiani vestigiis, ecclesiasticis legitur, & popule: Verum idem Hieronymus continuo ista eadem per analogiam apud ecclesiasticos viro.

C. LXXXI. ¶ Contra Spiritum Sanctum verbum dicitur, cum ex dispersione nunquam rediatur.

Item August. in lib. de verbis Domini, serm. 31.

Ita a fit b verbum contra Spiritum Sanctum, cum ex dispersione ad congregationem nunquam venit, quae ad remittenda peccata accepit Spiritum Sanctum. Ad tamen congregationem etiam per malum clericum, sed aliquis accesserit corde non fido, in ipso Spiritu i Sanctus e operatur remissionem peccatorum, qui in sancta ecclesia ita operatur, ut reprobos fugiat, & tamen per eorum ministerium probos colligat.

¶ Spiritus Sanctus. Hoc loco concilii refertur sententia B. Augustini plenius autem sup. ead. c. Spiritus Sanctus.

C. LXXXII. ¶ Non meritis hominum, sed virtute Spiritus Sancti peccata remittuntur.

Item in sermone de remissione peccatorum.

Te videntur hoc ostenderet Dominus, a Spiritu Sancto quem donavit fidelibus suis, dimitti peccata, non meritis hominum, quodam loco sic ait d. resurgens a mortuis [Accipite Spiritum Sanctum.] & continuo subiicit, [Si cui dimiseritis peccata, dimittentur ei] hoc est, Spiritus dimittit, non vos. Proinde i sicut is, quem sacerdos tolerat in ecclesia, est tamen extra ecclesiam, & extra corpus, cuius caput est Christus, si est ostiarius, non aperuerit: 2 ita non ideo extra ecclesiam est, & non est de corpore, i quis pastoris praedictio compellitur foris esse.

¶ Proinde. Verba ipsa huius partis non sunt inventa apud B. Augustinum. Similiter habetur apud Origenem homil. 14. ad cap. 24. Levitic. & refertur 7. 24. q. 3. cum aliquis. & c. si qui non redit.

¶ Aperuerit. In nullius vetustis codicibus legitur, aperuit, in aliis aperit, ab uno autem abest negatio.

C. LXXXIII. ¶ Dominus non merita personarum, sed sacerdotum officia considerat.

Item Ambrosius de iii, qui mittitur mysterii, c. 5.

Um e scriptura tibi testatur, quod ad Hieroboam s precēs, ignis descendit de caelo, & rursus precante Helia ignis est missus, qui sacrificia g consumeret; datur i intelligi, quod Deus non merita personarum considerat, sed officia sacerdotum. & paulo post. ¶ Ignis illis visibilis mittebatur, ut crederent: nobis invisibilis operatur, qui credimus. & pauca interpellat. ¶ Credo ergo adesse Dominum Iesum invocatum precib. sacerdotum, qui ait h [Vbi fuerint duo, vel tres, ibi & ego sum.]

¶ Datur intelligi. In originali non sunt haec verba. Sed cum antecessoria pendant ex superioribus, sic nova incipit peritiam. Non merita personarum considerat, sed officia sacerdotum. nonnulla autem alia varietates, & quidem non minimi ponderi, in margine sunt indicatae.

C. LXXXIV. ¶ Non merita sacerdotum, sed virtus divina sacramenta sanctificat.

Mlti i secularium hominum, cum plus sacerdotum vitam, quam suam discutunt, in magnum contem-

a Ivo part. 2. cap. 104. b dicitur. orig. c Sup. ead. Spiritus Sanctus. d Ivo 20. e Alger. l. 2. c. 10. f Hieroboam. orig. Ambros. sed scriptura, Hieroboam. g sacrificia consecravit. orig. h Matth. 18. i 4. sentent. dist. 13.

prionis divinatorum sacramentorum crimen incurram. Magna enim trabe vulneratos habentes oculos, tamque negligentes, festucam a tenuem in alio ram conficiunt oculis: quam dum incaute festinant auellere, etiam in foveam delabuntur: minus quidem consideramus, quod non eos sacerdotum vita sederet, si ipsi humilitatis sacerdotum admonitionibus aures accommodarent. Sed dum hypochondriacum more plus illorum famam, quam propriam vitam, vel vite negligentiam diudicant, spernent sancta monita, & spiritus illi dona. Vnde fit, ut non solum ab eis dicta respiciant, sed quod est deterius) divina etiam mysteria contemnant, utque corporis communionem, aut sanguinis Domini nostri Iesu Christi eorum ministerio consecram assument: tantes hanc minus esse sanctificatam, si illorum ministerio, quorum vita eorum oculis videtur ignobilis. Ita in quam magnum laqueum incidunt, ut divina, & sacculia mysteria plus ab aliis sanctificata posse debeat: cum unus idemque Spiritus Sanctus in ecclesia diffusa per totum orbem terrarum incomprehensibiliter ea mysteria, & occulte, atque invisibiliter & operante sanctificet, & benedicendo b benedicat. ¶ Mysterium itaque fratres, ob hoc dicitur, quod secretum, & operantem habeat dispensationem: sacrificium autem, quod si sacram factum: quia prece mystica consecratum nobis in memoriam Domini esse passionis. ¶ 7. ¶ Sacramentum vero est in alioque celebratione, cum ipsa ita fit, ut aliquid significare intelligatur, quod accipiendum est. Sunt autem sacramenta, baptismus, corpus & sanguis Christi: quae ob id sacramenta dicuntur, quia sub regimento corporali virtus divina secretis salutem eorum e sacramentorum operatur. Vnde Scd secretis virtutibus, & ceteris, sacramenta dicuntur. Quae ideo fructuosae ecclesiam sunt, quia sanctus in ea manens Spiritus sanctus sacramentorum latenter operatur effectus. Cuius panis & calicis sacramentum graecè Eucharistia dicitur, latine bona gratia interpretatur. Et quod plus corpore & sanguine Christi? ¶ Vnde live quos, siue per malos ministros intra Dei ecclesiam datur, sacramentum tamen est, quia Spiritus Sanctus in se ipso illud vivificat, qui quondam Apostolorum in corpore visibilibus d apparebat operibus. Nec bonorum ritus dispensationum amplificatur, nec malorum operum: quia neque qui plantat, est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat Deus s. Hoc de corpore & sanguine Domini nostri Iesu Christi, hoc est, baptismate, & christinate sentiendum est, & tenendum, quia virtus divina secretis operatur in eis, & operatur efficaciter. Polluimus 2 itaque g panem, id est corpus Christi, quando indigni accedimus ad altare, & non mundum sanguinem bibimus. ¶ 7. ¶ Maledicam inquit, benedictionibus vestris, hoc est, is, quos meis benedictionibus possidetis, seu quidquid benedicitur, maledicam: vel quoniam 4 non benedicitur ab eis, adulanturque peccatoribus, quod do divites sint.

¶ Caput collectum est partim ex sententia B. Gregorii, partim ex verbis ipsi BB. Isidori atque Hieronymi.

¶ 1 ¶ Mysterium itaque. Haec usque, ad verum, hoc dicitur sunt apud Isidorum, non tamen eodem profuso ordine. ¶ 2 ¶ Polluimus. Sumpson ex B. Hieronymo in commentariis ad cap. primum Malachiae in illis verbis, & dicitur, polluimus, &c.

¶ 3 Matth. 7. b al. sanctificando. Isidorus lib. 6. cap. 1. c al. eandem. d al. visibiliter. e 1 Corinth. 10. f Isidorus. g Hieron. in e. Malachiae. item in cap. 1.

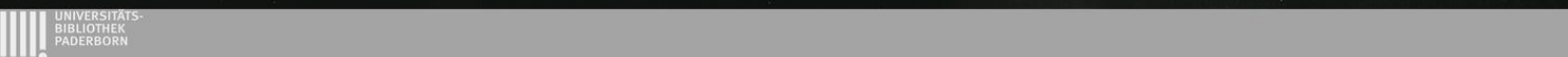
sione fuerat vitium (quod unitate a pacis est correctum) non in sacramentis, quæ ubique sunt, ipsa vera sunt. Et cum expedire hoc videatur ecclesie, ut præpositi eorum venientes ad catholicam societatem, honores ibi suos non admittant, non eis tamen ipsa ordinationis sacramenta detrahantur, sed manent super eos. Ideoque non eis in populo manus imponitur, ne non homini, sed ipsi sacramento fiat iniuria. & infra: ¶ Sicut autem habent in baptismo, quod per eos dari possit, sic in ordinatione iudicandi: utrumque quidem ad perniciem suam, quamdiu charitatem non habent unitatis: sed tamen aliud est, prolixius non habere, aliud, perniciosè habere, aliud, salubriter habere. Quid, quid non habetur, dandum est, cum opus est dari: quod vero perniciosè habetur, per correctionem depulsa pernicie, agendum est, ut salubriter habeatur. Quamquam, enim laicus aliqua pernicitas dederit necessitate compellens, quod cum ipse acciperet, dandum esse addidit, nescio, cum ipse quicumque dixerit esse repetendum. Nulla enim cogente necessitate si fiat, alieni muneris usurpator est. Si autem necessitas urgeat, aut nullam, aut veniale delictum est. Sed est nulla necessitate usurpator, & a quolibet cuilibet datur, quod datum fuerit, non potest dici non datum, quamvis rectè dici possit illud datum. Illicitum ergo usurpationem corrigit remittentis & penitentis affectus. Quod si non correxerit, manebit ad penam usurpatoris quod datum est, vel ejus, qui illicite dedit, vel ejus, qui illicite accepit: non tamen pro non dato habebitur. Neque ulla modo per devotum militem, quod si privatis illud datum est, signum regale violabitur. ¶ Si enim aliqui furtim, & extraordinariè, non in monetis publicis, aurum vel 3 argentum, percutiendo signaverint, cum fuerit deprehensum, nonne illis puniatis, aut indulgentia liberatis, cognitum regale signum thesauri regalibus coegerit inferri? & postea post. ¶ Si forte illum militis characterem in corpore suo, non militans pavidus exhorruerit, & ad clementiam Imperatoris confugerit, ac prece iusta impetrata iam venia militatæ coepit, namquid homine liberato, atque correcto, character ille repetitur: an non potius agnitus approbatur? An forte minus hærent sacramenta Christiana, quam corporalis hæc nota, cum videamus nec apostatas ceteræ depernitate, quibus utique per penitentiam redeuntibus non restituitur, & ideo amiri non posse iudicari? & paulo post. ¶ De his, qui ab ecclesia unitate separati sunt, nulla iam questio est, quin & habeant, & dare possint, & qui perniciosè habeant, perniciosèque tradant extra vinculum pacis. & infra. ¶ Neutri sacramento iniuria factenda est. ¶ Sicut non rectè habent, qui ab unitate discedunt, sed tamen habent, & ideo redeunt e non reddunt; sic etiam non rectè dat, qui ab unitate discedit: sed tamen dat; & ideo, quod ab eo accepit, venient ad unitatem non iteratur. & infra. ¶ Sicut redeunt non reddunt, quod & foris habeat, sic venient referendum non est, quod etiam foris accepit. Vnde consequenter intelligitur perversionem hominum esse corrigendam, sanctitatem autem sacramentorum in nullo perverio esse violandam. Conficit enim eam in perveris, & fœderatis hominibus, sive eis, qui inus sunt, sive in eis, qui foris sunt, impollunt atque inviolabiliter permanere, & quia dicitur: cum illa impolluta permanent: sed in bonis pericant ad premium, in malis permanent ad iudicium. & infra. ¶ Quomodo a catholicis non clarificatum Deum, qui promissa ejus nullis hominum fœleri-

bus, quominus implerentur, impedire posse confidunt? qui sacramenta ejus tam debita veneratione profectantur, ut ea, si etiam ab indignis tractata fuerint, illis sua perveritate damnatis, illa innumera sanctitate permanere demonstrentur.

¶ Quod accepit] Sic etiam Algerus, licet paulo aliter habeat originale.
 ¶ Neque illo modo] Hec usque ad verbum, violabitur, addita sunt ex originali: ex quo etiam alius loci caput hoc locupletatum est.
 ¶ Vel argementum] In vobiscum B. Augustini impressis sequitur, sed as: in duobus autem manuscriptis Veronensibus, vel as.
 ¶ ps. Ex his verbis Augustini constat, in omnibus tam apostatis, quam hereticis, vel damnatis permanere Christi sacramenta vera, quantum ad se, & sancta, & nisi penitentia, vel indulgentia fuerint, ad damnationem usurpatoris perveniunt, vel habentur, vel dantur, vel accipiunt. Quod ergo profect, quod vera & sancta sunt, cum usurpatoris suaque pernicia, ac si essent mala & nociva? Crasus aurum furtivè, & aurum bibit: aquè perit vero caro, furtus vero veniens. ¶ Item a aurum aquè verum est in arce facti, sicut in thesauri regni. Sed a fure, quia illicite habetur, illicitè datur, vel accipitur: à rege autem licitè habetur, licitè datur, & accipitur: idè ipsi fur, & communicator furti (nisi forte de conscientia furti se purgaverit) ut perhibet Gelasius ad Anastasium Imperatorem, ut eque iusti & digni damnabuntur. ¶ Opponitur ceterum brevis sententia Augustini: potestas dicitur baptismi, & ius consecrandi Dominici corpus, & legendi sacros ordines, plurimum inter se differunt. Suscepti enim, vel depositi sacerdote, nulla ei relinquunt potestatem consecrandi. Sacramentum tamen baptismi non scilicet a sacerdote deposito, vel laico ecclésiastico, verum etiam ab heretico, vel pagano, si ministratum fuerit, nulla reiteratione violabitur: nulla autem ratio fuit, ut inter sacerdotes habeantur, qui de manibus laici, vel pagani oleum sanctæ (non excoeranda) unitatis assumunt. Non ergo consequenter colligitur, ut si recedentibus à fide ius baptizandi relinquatur, potestas etiam distribuendi sacros ordines relinquatur, quoniam unitatis potestatem non amittit. ¶ Sed 1 ne Augustinum in hac sententia potestatem distribuendi sacros ordines non habet, facultatem ratione baptizandi non amittit. ¶ Sed 1 ne Augustinum in hac sententia potestatem distribuendi sacros ordines, aliquid esse executionem illius potestatis. Qui enim intra unitatem catholicæ ecclesie constituti, sacerdotalem, vel Episcopalem unitatem accipiunt, officium, & executionem sui officii ex consecratione adipsam sunt. Recedentes vero ab integritate fidei, potestatem acceptam sacramento tenent, officiumque potestatis perierunt: sicut conjugati ab invicem discedentes, conjugium semel initum non dissolvent: ut opere tamen conjugati inveniantur alieni. ¶ De his ergo, qui accepta sacerdotali potestate ab unitate catholice ecclesie recedunt, loquitur Augustinus, non de illis, qui in schismate vel heresi postea sacerdotalem unitatem accipiunt. Alioquin esset contrarius Chalcedonensis concilio, in quo ordinati à schismaticis in nullo proficere iudicantur, & Innocentio, qui ordinatos à ceteris hereticis, per pravam manus impositionem, solam damnationem, & capiti vultus affectus restat. ¶ Quamvis possit generaliter dici, sacramenta, quæ apud hereticos non aliter, quam in ecclesia Dei celebrantur, vera & recta esse, quantum ad se, falsa vero & inania quantum ad effectum, & in his, à quibus male tractantur, & in illis, à quibus male suscipiuntur. Nec mirum. Ipsa enim salus nostra buccellam c. huda dedit: statim cum buccella non bonus sed malignus spiritus intraret, quare? non quia bonus non daret bonum: sed quia malus male accepit bonum: sicq; bonum effectum bonum non habuit, quia, ubi illud faceret, non invenit

a. d. unitatis pacis. b. alius pericant. c. adde c. 111. infra eadem. d. Exod. 2. lib. 12.

a. Alg. 13. c. 12. b. Sup. ad. c. si quis Episcopus. c. sup. c. c. qui perfectiorem s. c. 10. 12.

prædicitis profus expiere moliantur, quò vel paupertate cogente deterriti, vel indignatione revocati, redemptionis suæ causâ adire desipiant certum habentes, quòd qui prohibita deprehensi fuerint admisisse, vel commissâ non potius sua sponte contexerint, periculum subituri proprii sint honoris.

CAP. C. ¶ *Accipiente gratiam a communione pretium exigere non debet.*
Item ex sexta synodo. cap. 27.

NVllus à Episcopo, aut Presbytero, aut Diacono, qui sacram dispensat communionem, à percipiente gratiam i communionis aliquid pretium exigat. Neque enim venditur gratia, neque pro pretio gratiam Spiritus Sancti damus, sed dignis munere sine defraudatione participare concedimus. Si quis verò eorum, qui connumerantur in cleo, ab eo cui sacram communionem dispensat, aliquid pretium exegerit, deponatur, sicut imitator simoniacæ fraudis.

¶ *Gratiam* Sic etiam Ivo. In uno vetusto Gratiani edico est gratia communionis, quod græca lectio magis conuenit: *πῶς δὲ μισθὸν ἔχει τῆς κοινωνίας μεταδίδωμεν χάριτος, ὅπως, ἢ αὐτῶν τὸ ὄνομα, ἢ ἐξ, ab eo qui percipit communionem, ejusmodi participationis gratia, obolos, vel aliam quamvis speciem exigat. Sicut etiam alie nonnullæ varietates non magni ponderis.*

C. CI. ¶ *Minera inuisibilis gratie questibus non sicut comparanda.*
Item ex concilio Toletano. XI. c. 27.

VIDUd quid e inuisibilis gratia consolatione i tribuitur, nunquam e questibus, vel quibuslibet præmijs venditari penitus debet, dicente d. Domino [Quod gratis accepistis, gratis date.] Et ideo quicunque deinceps in ecclesiastico ordine constitutus, aut pro baptizandis, consignandisque fidelibus, aut collatione, chrismatism, vel promotionibus graduum preia questibet, vel præmia (nisi i voluntarie oblata) pro huiusmodi ambitione susceperit, equidem, si sciente loci Episcopo tale quidquam à subditis perpetuam fuerit, idem Episcopus duobus mensibus excommunicationi subiacet, pro eo quòd à scita mala contexit, & correctionem necessariam non adhibuit. Sin autem futurum quispiam, eodem nesciente, pro supra dictis quocunque capitulis accipiendum esse sibi crederit, si Presbyter est quatuor mensium excommunicatione plectatur, si Diaconus, trium; si subdiaconus verò, vel clericus his cupiditatibus seruiens, & i competenti pœna, & debita excommunicatione plectendus est.

¶ *Consolatione* In concilio olim Colonia, ac Lutetia impressis, duobus ipsorum codicibus Vaticanis, uno Regiæ catholici, & apud Iuvenem legitur collatione: sed vò glossam non est emendationem.

¶ *Nunquam questibus* Eodem codice Regio legitur, nummorum questibus, vel quibuslibet præmijs venditari penitus non debet: in alia verò supra citata, nunquam questibus.

¶ *Nisi* Al eodem codice Regio abest dictio ista, nisi, ita ut in his casibus voluntarias etiam oblationes prohibeat: sicut de baptismo in concilio Eliberitano est constitutum, nisi à ead. emendatione. & de facis ordinationibus in concilio Tridentino sess. 21. c. 1. In alio tamen codicibus est ipsa dictio, nisi.

¶ *Quòd scita* Antea legebatur, in conscientia mala. Emendatum est ex codice Regio, & Iuvenem, in concilio verò impressu variè legitur.

¶ *Et competenti* In vulgatis legebatur, pro arbitrio competenti pœna, sublata sunt voces, pro arbitrio, quia in vetustis exemplaribus, in concilio impressis, & manu-

a al. gratia. b Ivo p. c. 27. c Ivo p. l. c. 27. & part. 1. d. 220. d. Matth. 10.

Scriptis, & apud Iuvenem non habentur, neque aucter glossa agnoscat.

¶ *Emendata est inscriptio* ex aliquo vetustis codicibus. Nam in vulgatis erat, ex Carthagenensi quarto, in quo non habetur.

C. CII. ¶ *Nihil à sacerdotibus exigatur pro balsamo, quòd in Christianitate ponitur.*
Item ex concilio Bracaren. 2. c. 4.

PLacuit, ut nullus Episcoporum pro medico balsami, quòd benedictum pro baptismi sacramento per ecclesias datur, quia singuli a tremissem pro ipso exigere solent, nihil ulterius exigatur: ne forte, quòd pro salute animarum per invocationem Sancti Spiritus consecratur, sicut Simon b magus donum Dei pecunia voluit emere, ita nos vendantes damnabiliter venundemur.

C. CIII. ¶ *Non est aliquid exigendum ab iis, qui infantes suos ad baptizandum adducunt.*
Item ex eodem, cap. 7.

PLacuit, ut unusquisque Episcopus per ecclesias suas hoc præcipiat, ut hi, qui infantes suos ad baptismum offerunt, si quid voluntarie pro suo offerunt voto, suscipiatur ab eis. Si verò per necessitatem paupertatis aliquid non habeant, quòd offerant, nullum eis pignus violenter tollatur à clericis. Nam multi pauperes hoc timentes, filios à baptismis retrahunt: qui si forte, dum differuntur, sine gratia baptismi de hac vita recesserint, necesse est, ut ab illis eorum perditio requiratur, quorum spolia perimelcentes, à baptismi gratia se retraherunt.

C. CIV. ¶ *Qui baptizatur, nulli nummos in concham mittat.*
Item ex concilio Eliberitano, c. 48.

EMendari placuit, ut qui baptizantur (ut fieri solebat) nummos in concham non mittant: ne sacerdos, quòd gratis accepit, pretio distrahere videatur. Neque pedes eorum lavandi sunt à sacerdotibus, vel clericis.

C. CV. ¶ *Pro perceptione baptismi, vel chrismati aliquid exigendum debet.*
Item ex concilio Triburien. si.

DIctum e est solere in quibusdam locis pro perceptione chrismatism nummos dari, similiter pro baptismis, & communionem. Hoc simoniacæ hæresis semen detectata est sancta synodus, & anathematizavit, & ut de cætero nec pro ordinatione, nec pro chrismate, vel baptismis, vel pro balsamo, nec pro sepultura, vel communionem quidpiam exigatur, statuit; sed gratis dona Christi gratuita dispensatione donentur.

C. CVI. ¶ *Non pro dedicandis basilicis, vel pro cæteris sacramentis ecclesie conferendis aliquid exigere debet.*
Item ex concilio Cabilonen. tempore Caroli Magni, c. 16.

STATUimus, d ut sicut pro dedicandis basilicis, & dandis ordinibus nihil accipiendum est, ita etiam pro balsamo, sive luminaribus emendis, nihil Presbyteri chrisma accipiendi dent. Episcopi itaque de facultatibus ecclesie balsamum emant, & luminaria singuli in ecclesiis suis concinnanda provideant.

¶ *Sicut ergo* has sacramenta licet simoniacè ministrantur, tamen benedictioni effectum conferunt accipienti: sic & sacerdotis uolito, licet simoniacè ministrantur, suo tamen non debet carere effectu. Sed, sicut supra e

a al. à singulis tremisse exigi. b Ab. d. c. Bar. l. 4. cap. 101. Ivo p. l. c. 27. d. Bar. l. 4. c. 27. Ivo p. l. c. 27. Pann. l. c. 27. e. sup. cap. 27. simonem. 27. 4. sed notandum.

C. CXIV. De multiplici genere simonia-
corum.

Hic beatus Gregorius in Evangeliorum tractatu
hinc. c. in fine exponit, dicens.

¶ Vt a nonnulli, qui quidem numerorum præmia
ex ordinatione non accipiunt, & tamen sacros ordi-
nes pro humana gratia largiuntur, atque de largita-
te eodem, laudis solummodo retributionem querunt.
¶ Hi minimam, quod gratis acceptum est, gratis non tri-
buunt, quia de impenso officio sanctitatis, numerum
esperant favori. Vnde bene, cum iustum vitium de-
scriberet Propheta, b ait [Qui excutit manus suas ob
omni munere.] Neque enim dicit, qui excutit manus
suas à munere, sed adiunxit [ab omni.] quia aliud est
munus ab obsequio, aliud munus à manu, aliud munus
à lingua. Munus quippe ab obsequio est subjectio &
indebita impensa. Munus à manu pecunia est. Munus à
lingua, favor. Qui ergo sacros ordines tribuit, tunc ab
omni munere manus excutit, quando in divinis rebus
non solum nullam pecuniam, sed etiam humanam gra-
tiam non requirit.

C. CXV. De æternam damnationem iuveniet,
qui quilibet munere ad sacros ordines
accedit.

Idem in regesse.

¶ Siqui neque sanctis tollens moribus, vel neque à
clero, populoque voratus, vel pulsatione coactus,
impudenter Christi sacerdotium iam quolibet facinorose
pollutus, iniusto cordis amore, vel fordibus precibus oris,
sive comitatu, sive manuali servitio, sive fraudulento
municulo episcopalem, seu sacerdotalem, non lucro
animarum, sed inanis gloriæ avaritia fultus dignitatem
acceptit, & in vita sua non sponte reliquerit, eumque
imperata i mors penitentem non invenit, proculdubio
in æternum peribit.

¶ Imperata [Iniquique versuti Gratiani codicibus legi-
tur, in altera mors penitentia.

C. CXVI. De Pro ordinationibus nihil omnino
accipitur.

Hinc idem Gregorius Iohanni Comenhorum Episcopo,
lib. 4. epist. 35. sic cap. 99. scribit.

¶ De ordinationibus aliquid accipere sub districta
interdictione vetuitur. Oportet ergo, ut neque per
commodum, neque per gratiam, aut quorundam sup-
plicationem aliquos ad sacros ordines consentiaris, vel
permittaris adduci.

C. CXVII. De præteritis, nec peccata, nec gratia, nec
supplicatione aliqui ad sacros ordines
accident.

Item auctores Episcopi per Eladum e provinciarum consi-
stentiis, ead. lib. epist. 36. sic cap. 100.

¶ Vibuedam f narratibus agnovi, quod in illis
partibus nullus ad sacrum ordinem sine commo-
datione perveniat. Quod si ita est, siens dico, gemens
denuntio, quia cum sacerdotalis ordo intus cecidit, for-
tis quoque diu stare non poterit. ¶ Scimus quippe ex
Evangelio, q quid redemptor noster per semetipsum
fecerit: quia ingressus in templum cathedras venden-
tium columbas evertit. Columbas quippe vendere est
de Sancto Spiritu (quem sibi consubstantialem Deus o-
mnipotens per impositionem manuum hominibus tri-
buit) commodum temporale percipere. Ex quo, ut præ-
dixi, immutur, quid sequatur: quia, qui in templo Dei
columbas vendere præsumperunt, eorum, Deo iudi-
ce, cathedre ceciderunt. ¶ Qui videlicet error in sub-

a Anst. l. 6. c. 1. b. Bar. l. 1. c. 1. 3. l. 2. c. 1. c. 86. Pennorm.
l. 3. cap. 12. b. Efa. 32. c. al. servitus. d. Sup. di. 100. c.
novit. Anst. l. 6. cap. 92. Polyb. l. 1. c. 1. e. al. Helodam. f. Et
eud. l. 1. c. 11. & 1. c. 7. Bar. l. 2. c. 21. l. 1. c. 106. g. Matth. 21.

ditis cum augmento propagatur. Nam ipse quoque,
qui ad sacrum ordinem perducitur, iam in ipsa prove-
ctus sui radice vitiat, paratior est aliis vendere, quod
emittit. Et ubi est, quod scriptum est? [Gratis & acceptis,
gratis date.] Et cum primo contra sanctam ecclesiam
simoniaca hæresis sit exorta, cur non perpenditur, cur
non videtur, quia eum, quem quis cum pretio ordinar,
provehendo agit, ut hæreticus fiat? Ideoque hortamur
ut nullus vestrum denud hoc fieri patiatur, sed neque
gratia alicuius, neque supplicatione. aliquos ad sacros
ordines audeat promovere, nisi eum, quem vitæ & actio-
nis qualitas ad hoc dignum esse monstraverit. Nam si
aliter factum denud fensimus, districta & canonica il-
lud noveritis ultione compelli.

C. CXVIII. De Ad Episcopalem honorem nullus
per ambitum accedat.

Item Symmachus ad Cesarium, epist. 1. c. 5.

¶ Nullus b itaque per ambitum ad episcopalem hono-
rem permittatur accedere. Nam cum hic excessus
in laica conversatione culpetur, quis dubitat, quin reli-
giosis, & Deo servientibus incuriat opprobrium?

C. CXIX. De eodem.

Item Gregorius Ad edata Episcopo, lib. 2. in-
dult. 11. epist. 47.

¶ Estote ergo præcipue in ordinatione solliciti, & ad
sacros ordines e nisi provectiores atate, & runda-
dos opere nullatenus admittatis, ne forte semper esse
desinant, quod immature esse festinant. Eorum enim,
qui in sacro sunt ordine collocandi, prius vitam, more-
que discunt, & ut dignos huic officio adhibere pos-
sint, non vobis potentia, aut supplicatio quarumlibet
subrepat personarum. Ante omnia autem cautos vos
esse oportet, ut nulla proveniat in ordinatione venali-
tas: ne (quod ablit) & ordinatis, & ordinantibus pericu-
lum majus immineat. Si quando igitur de his tracta-
ri necesse est, graves, expertosque viros consiliis d ve-
stris adhibere participes, & cum eis communi de hoc de-
liberatione pensate.

¶ Caput hoc duobus locis, ubi usum est expeditur, occupatum
est ex originali.

C. CXX. De Neque favore, neque venalitate
ad sacros ordines quisquam promo-
veatur.

Idem Columbo Episcopo, lib. 2. indult. 11. epist. 47.

¶ Veri e ad sacros ordines nullatenus admittantur, ne
tantò periculosus cadant, quanto citius confende-
re ad altiora festinant. Nulla sit in ordinatione venali-
tas; potentia, vel supplicatio personarum nihil adver-
sus hæc, que prohibemus, obvineat. Nam proculdubio
Deus offenditur, si ad sacros ordines quisquam non ex
merito, sed ex favore (quod ablit) aut ex venalitate pro-
vehitur.

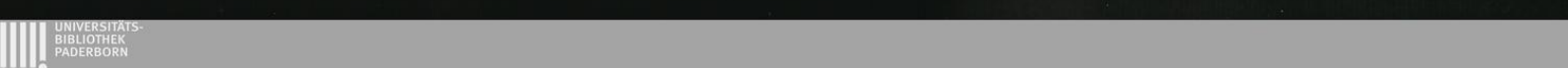
¶ Contra idem Gregorius quibusdam supplicanti-
bus, ut
nam acolythum, & alterum Diaconum legitur ordinasse: sic
ipse scribit lib. 7. indult. 1. epist. 2. Petro 1 Episcopo Cosice inter
cætera.

¶ [Petro] In codicibus impressis epistola unde caput hoc
sumptum est, inscribitur Chrylanto Episcopo. Verum in
codice pervenisse Vaticanum, eandem epistolam, inscribitur Petro
Episcopo per Corsicam. Anselmus autem eodem modo ha-
bet ac Gratianum. Ad Petrum Episcopum Alexandria de Cor-
sica legitur epistola alia quinto libro c. 122. quæ novis sit fortasse men-
dam in voce, Alexandria, & scribentium videatur, Ale-
xia.

C. CXXI. De Episcopo intervents, Papa qua-
dam acolythum ordinavit.

¶ Latorem f præsentium per intercessionem & sanctitatis

a Matth. 10. b. Anst. l. 6. cap. 6. c. al. ordines aspra-
re, nisi orig. d. al. consilia vestri. e. Anst. l. 6. c. 46. f. Anst.
l. 7. c. 79. g. al. pro intercessum.

Samuel, postquam ablatus fuerat, in tribus rotulis, & tribus modis scribitur, & amplius vini ad domum Domini in Silo. ¶ In alio a vero Apostolorum legitur, quod multitudinem credentium erat cor unum, & anima una: nec aliquid eorum, que possidebant, quasi propriam esse dicebat: sed erant illi omnia communis. & singuli vendebant prædia sua, & ponebant pretia eorum ante pedes Apostolorum: quorum unus, Ananias b nomine, diu parum sibi referuere, cum uxore sua Saphira, sententia maledictionis accepta, ante pedes Apostolorum cecidit mortuus. ¶ Hinc titulus apparet, quod ingressus monasterium sua debent offerre rebus: nec aliter sunt recipiendi, nisi sua obtulerint. Sed aliud est, sua sponte offerre, aliud, exacta perfolere. Anna mater Samuelis non exacta, neque petra, sed sponte munera sacerdotibus obtulit. Gradens sua sponte offerrebat Apostoli, ut indignitatem necessitatibus deficerent, que instante persecutione infidelium, ea possidere non licet. Ananias quoque non ita deo damnatus est, quia sua uellet offerre: sed quia Spiritu Sancto mentitus, pretia eorum, que Apostoli obtulerat, ex parte fraudulata. Non ergo his aduersionibus permittitur rectoribus ab ingressibus aliquid exigere, sed sponte oblata suscipere; que illud damnable est, hoc uero minus.

C. I. ¶ De tradenda ecclesie nihil exigatur.
Unde in concilio Bracaren. c. II. cap. 5. legitur.

Placuit, ut quoties ab aliquo fidelium ad consecrandas ecclesias Episcopi inuitantur, non quasi ex debito munus aliquod a fundatore requirant: sed si ipse quidem aliquid ex suo uoto obtulerit, non respuatur: si uero ab illo. Hoc tamen uniuersis; Episcoporum meminerit, ut non prius delicta ecclesiam, nisi antea dotem basilicæ & obsequium ipsius per donationem chartulæ confirmatum accipiat. Nam non leuis culpa est ista temeritas, si sine luminariis, uel sine substantiali sustentatione eorum, qui ibidem seruituri sunt, tanquam domus privata consecratur ecclesia.

C. II. ¶ Ab illis, qui ad conuersionem accedunt, nihil est exigendum, nec petiti aliquid ad conuersionem est attendendum.

Item Bonifacius scribit Romanis Episcopus scribitis omnibus Caralibus ecclesiarum canonicis.

Quam pio mentis affectu, fratres charissimi, uestra destinationi Romana compatiatur ecclesia, uobis fortassis est incognitum, sed cognitori omnium non incognitum habetur. Dabitur autem uestra quod idoneum demus responsum, Deum testificor, ipsa quoque me dubitatio reddidit anxiam, & ineptum. Nusquam enim legitur Domini discipulos, & ineptum. Nusquam enim conuersos quempiam ad Dei cultum aliquo munere interuentu provocasse: nisi forte de pauperum alimentis quis inconueniens proponat, quorum nulli, cuiuscunque professionis esset, uictualia negabantur. Scimus & equidem, quod omne datum operamur, & optimum, a quo bonæ uoluntatis donum accipit, qui sancto deliberationis arbitrio gratis Deo seruire disponit. Restat ergo, ut qui pro aliqua ecclesiastica successionem accipit, donum Dei, quod a patre luminum defendere debuit, uendat; munus autem largiens importunus eruat. Quid autem de diuini doni uenditionibus, uel emptoribus consequatur, concludi necesse

non est. ¶ Cavete ergo fratres, quam sit ambiguum quod petitis consilium; quod quidem secundum uestram uoluntatis propositum, nulla inuenimus ratione confirmatum. Veruntamen, si uestra necessitati adeo est opportunus, quem reperitis, dum tamen omnis abbit pactio, omnis cesset conuentio, nulla que incipiat, sui que fiat distinctio, accedat gratis Deo seruire incipiat, sui que regimini deuote gessit obsequium; & postmodum uos quasi subsidii gratia, aliqua uel ecclesia munera largiri fratrum solatio Romana permittit ecclesia.

¶ B. Thomas citat hoc cap. 2. 2. quæst. 100. in fine articuli tertii: & uero, quam ibi tractat, sola huius capitis auctoritate confirmat.

C. III. ¶ De eodem. P. A. E. A.
[Unde Urbanus Papa in concilio apud Meliam, c. 12.]

Nihil ab abbas pretium sumere, uel exigere ab eis, qui ad conuersionem ueniunt, aliqua pactio & occasione presumat. Regulam antiquam sequens, nulli unquam de ordinationibus aliquid omnino accipiendum esse constituit, neque ex datione pallii, neque ex traditione chartarum, neque ex ea, quam noua per ambitionem simulatione inuenit, appellatione pallii. Quia enim ordinando Episcopo Pontifex manum imponit, Evangelicam lectionem minister legit, confirmationis autem eius epistolam notarius scribit.

¶ In multis ueteribus exemplaribus, in quibus pauca sunt patet, habetur caput hoc usque ad uers. Regulam. Reliqua uero sunt B. Gregorius locis indicatis.

¶ Quia enim in pterisque exemplaribus, que habent hanc paleam, non sunt ista dua uerba. Verum apud B. Gregorium legitur, quomodo uendat ad hunc oratio, & conuenitur cum illis, que in sequenti capite afferuntur, hoc modo. Quia enim ordinando Episcopo Pontifex manum imponit, Evangelicam lectionem minister legit, confirmationis autem eius epistolam notarius scribit, sicut Pontifex non decet, &c.

C. IV. ¶ Ab ordinando non debet aliquid exigere, sed nec uoluntarie oblata respice oportet.

Item Gregorius in Regali lib. 2. epist. 44. sive cap. 88. in synodo Romæ habita.

Sicut ad Episcopum non decet manum, quam imponit, uendere, ita minister, uel notarius non debet in ordinatione eius uocem suam, uel calammum uenundare. & paulo post. ¶ Is autem, qui ordinatus fuerit, si non ex placito, neque exactus, neque petitus, post acceptas chartas, & pallium, aliquid culibet ex clerico, gratia tantummodo causa, date uoluerit, hoc accipit nullo modo prohibemus: quia eius oblatio nullam culpam maculam ingerit, que non ex ambientis petitione processit.

Auctoritate Bonifacii patenter ostenditur, quod sicut nullus pretio est inuitatus ad conuersionem, ita nulli, pecunia interueniente, ecclesia largiri oportet ingressum. Auctoritate uero Gregorius datur intellectus, quod pro ingressu ecclesie non licet pecuniam exigere, sed sponte oblatam licet suscipere.

¶ Item apponitur illud Apostoli 1. ad Timotheum, cap. 3.

C. V. Viduus honora, que uere uidua sunt. [Que autem non sunt uere uidua, id est, que suis, uel parentum episcopi sustentari possunt, non recipiantur.] ut Ecclesia sufficiens, que uere uidua sunt.

a al. cepistis. b Anselm. lib. 6. cap. 97. Pann. lib. 3. tit. 2. c. 7. Inopari. cap. 109. Polyb. lib. 2. tit. 1. B. Gregorius lib. 4. epist. 44. & lib. 12. post epist. c placiti. orig. d extra. de simonia. cap. 1. Polyb. Anselm. ibid. lvo. e al. pacto. f ex accipiente ambicio non processit. orig.

ad prelo accipiunt, vel tribuunt a simonia iudicantur. Vide Malactiam b. loquens ex personis Domini [Quis est, inquit, in vobis, qui claudat oculos, & vendat altare vestrum gratis? Non est vobis voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum, & munus non dabo de manu vestra.] Officia claudere non est fieri munus officium, sed licentiam fieri adiungunt.

C. I. ¶ De iis qui sacra ordines munerum accipiunt deserviant. Item Gregorius scribitur versus Episcopis Hispanis.

Virum dilectissimi, quod nos audisse oportuit, ad aude profecto non libuit: quosdam scilicet esse sacrorum ordinum professores, qui sub munerum datione, vel acceptione, Dei ecclesias, vel earum sibi beneficia usurpant. Quod quidem scelus vos non iam duntaxat veriter detestari velle debetis, sed etiam in vestris ecclesiis submovendus, & qui pro ecclesia ambitu munerum arguitur, & qui ut ecclesiam adeat, quidquam praefatum accipere. Ille quippe donum Dei emere, hic autem praefatum vendere. A facillimo quoque hoc facinus non dispardiderim: cum id, quod sponte & sacro deliberationis arbitrio gratis fieri debuit, sub pecunie pretione castratur. Quare, fratres charissimi, quæ taliter facta sunt, curiose respicite, infecta prohibete, vestrisque iustitiam resistentibus digno anathematis vinculo percutere non dubitate.

C. II. ¶ De iis qui ecclesias, vel ecclesiastica vendunt. Item Rationis episcopi Episcopi, & Gallicis omnibus.

¶ Quis datur, vel acceptor, Dei ecclesias, vel ecclesiastica beneficia (quæ quidam prebendas vocant) sub pecunia interveniunt susceperit, sine dando emerit, sine accipiendo vendidit, ad simoniam non excluditur per occasionem. Sed si perseverans fuerit, perpetua mulctetur excommunicatione. Nam qui sub religionis obtentu Deo famulatur, si quid accipit, & merum perdit, & beneficium omnia frustratur. Rationis ergo vigore cogitur, quod male receperit, restituere, & quidquid turpis lucrum receperat, non tenere.

C. III. ¶ Ab officio suspendatur Episcopus beneficium, vel ecclesiastica officia vendens. Item Gregorius VII. Papa lib. 6. reg. in synodo, cap. 4.

¶ Quis quilibet prebendas, Archidiaconatus, præposituras, vel aliqua ecclesiastica officia vendiderit, vel aliter, quæ statuta sacrorum Patrum præcipiant, ordinetur ab ecclesiæ officio suspendatur. Dignum est, ut si loci gratia Episcopatum accepit, ita membra ejusdem Episcopatus gaudere distribuat.

C. IV. ¶ Non alicuius, nec prebendas Episcopi vendere licet. Item ex concilio Vibani Papa habito Alvernia.

¶ Quisquam est de Episcopis, qui altaria monasteriis, quæ frequenter redimi compelluntur pecunia: quæ quidem simonice prævitatis ulti in Galliarum partibus tam diutius molevit, ut ecclesia, vel decime (per vitia) vocabulo apud eos altaria nuncupantur) non vendantur, mortuus nimirum, seu mutatis clericis, quæ perfonas d. vocant. Nos auctore Deo venalium, nec tam ex rebus, quam ex ministeriis ecclesiasticis propelebent, hoc ulterius fieri auctoritate Apostolica prohibemus, sicut etiam prebendas omnes venditionibus interdicimus. Porro quæcunque altaria, vel

decimas ab annis triginta, & supra, sub hujusmodi redemptione possedisse monasteria noscuntur, quiete deinceps, & sine molestia qualibet eis possidenda firmamus. ¶ Salvo utique Episcoporum censu annuo, quem ex eisdem altaribus habere soliti sunt.

¶ In summo capitulorum concilio Claremontensi habito Alvernia (de quibus supra ad cap. 1. dist. 60. dictum est) cap. 6. hæc leguntur, quæ ad caput hoc valentur spectare. Ut altaria congregationibus canonicorum vel monachorum per personam data, mortuis personis, libera redeant in manus Episcoporum, nisi fuerint illis per eorum scripta, vel privilegia confirmata.

C. V. ¶ Quidquid data vel promissa pecunia in sacris ordinibus acquiruntur, irritum habeantur. Item in concilio Placentino, c. 1. & 2.

¶ EA quæ à sanctis Patribus de simoniis statuta sunt, nos quoque & iudicio Sancti Spiritus, & Apostolica auctoritate firmamus. Quidquid ergo vel in sacris ordinibus, vel in ecclesiasticis rebus, vel data, vel promissa pecunia acquiruntur, nos irritum esse, & nullas unquam vires habere censemus.

¶ Antea legebatur, Item Gregorius. Sed in aliquot vestris rebus est, Idem, nimirum Urbanus II. in concilio synodo hæc habebatur.

C. VI. ¶ Quidquid post datur, nomine pecunie non legitur. Item Augustinus de disciplina Christiana, vel de domo disciplina, cap. 1. b.

¶ TONUM, quidquid homines possident in terra, omnia quorum Domini sunt, pecunia vocatur: servus sit, vas, arbor, arbor, pecus, quidquid horum est, pecunia dicitur. ¶ Ideo autem pecunia vocata est, quia antiqui totum, quod habebant, in pecoribus habebant.

C. VII. ¶ Qui ecclesiastica beneficia emerit, ecclesias quoque emere prebatur. Item Paschalis Papa.

¶ SI quis obsecerit non consecrationem emi, sed res ipsas, quæ ex consecratione proveniunt, penitus desipere probatur. Nam cum corporalis ecclesia, aut Episcopus, aut Abbas, aut tale aliquid sine rebus corporalibus in nullo proficiat, sicut nec anima sine corpore corporaliter vivit, qui quis horum alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum inventum derelinquit. Nullus igitur emat ecclesiam, vel prebendam, vel aliquid ecclesiasticum: nec passillum, nec passum antea vel postea pro hujusmodi solvat.

¶ Penitus Desiderit & Anselmus legunt, videtur quidem aliquid dicere, nihil autem penitus sapere.

¶ Corporalis ecclesia Desiderit sic habet: cum corporalis ecclesia Episcopus, vel Abbas sine rebus, &c. Reliqui collectores, & vetusti codices Gratiani concordant cum vulgata Lectione.

¶ Nullus igitur Desiderit, Polycarpus, Ivo, & ceteri manuscripti Decretorum Pontificum (in quo integra sere Paschalis epistola, unde caput hoc acceptum est, refertur) non habent hæc verba: sed post verbum, derelinquit, continenter subiungunt, Quam tamen objectionem sacer Chalcedonensis canon penitus exterminat, &c. Auctor verò hujus capituli, actoribus hujus epistola est Paschalis primus. Nam in eo decretorum codice hæc epistola Paschalis est post decreta Hadriani II. cum decreta Paschalis secunda sine post Urbanum secundum, eo plane ordine, quo sibi successerunt: quod etiam ex sequenti capite indicatur.

a. al. data, vel accepta, vel promissa. b. C. 1. c. Desiderit part. 2. Magister lib. 4. dist. 21. Polycarp. lib. 7. tit. 6. Anselmus lib. 13. capite 23. Ivo part. 2. cap. 64. Pinnarius. lib. 3. capite 129.

a. Hæc non [sic] tribuuntur] obsere a plerisque, manus. b. Mal. i. Pape, lib. 14. d. al. per simoniam.

C. VIII. De eodem. Item Urbanus II. Episcopus servus servorum Dei, dilecto filio L. a prapostore ecclesie Sancti Iuuentii apud Ticinum, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Salvator & pradicte in Evangelio e circa finem seculi pseudochristos, & pseudoprophetas surgere, & multos seducere, & fideles suos in mando multas habituros pressuras, sed tamen portas inferi adversus ecclesiam non prevalituras. Proinde (quia ut ait Apostolus d oportet hereses esse, ut qui probati sunt, manifesti fiant) oportet nos cum Propheta ex adverso confingere, & murum opponere pro domo Israel, & cum eodem Apostolo per multas tribulationes intrare in regnum Dei: quoniam non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam, que revelabitur in nobis. Igitur, quia immoventi nobis quod tibi obicitur, utrum vendere ecclesiasticam rem simoniacum sit, hoc simoniacum esse patenter colligitur ex hoc, quod beatus Apostolus ait in Simoni. Pecunia tua tecum sit in perditionem: quia existimasti domum Dei pecunia possideri. Donum quippe Dei est Spiritus Sanctus, & donum Dei est res ipsa ecclesie oblata. Et si bene animadvertis, Simon magus, qui ad fidem fide accit non Spiritum Sanctum propter Spiritum Sanctum, cessit non Spiritum Sanctum propter Spiritum Sanctum, quod ipse erat indignus (quoniam, ut scriptum est, Spiritus Sanctus a facie eius fugiet scilicet) sed ideo, quantum in ipso erant, emere voluit, ut ex venditione signorum que per eundem fierent, multiplicatam pecuniam lucraretur. Nec Apostolus emptionem Spiritus Sancti (quam bene fieri non posse noverat) sed ambitionem, que sitis talis, & avaritiam, que est idololatrie iaculo percussit. Quisquis igitur res ecclesiasticas (quod deo Dei sunt, quoniam a Deo fidelibus, & a fidelibus Deo donantur, que ab eodem gratis accipiuntur, & ideo grandis dari debent) propter sua lucra vendit vel emit, cum eodem Simone donum Dei possideri pecunia existimat. Ideo qui easdem res non ad hoc, ad quod instituta sunt, sed ad propria lucra munere lingunt, vel indebiti obsequii, vel pecunie largitur, vel adipiscitur, simoniacus est, cum principalis intentio Simonis fuerit sola pecunie avaritia, id est, idololatria, ut ait I. Apostolus Paulus. Alioquin, cur sancta synodus Chalcedonensis D CXXX. Episcoporum, procuratorem, vel defenforem Ecclesie, vel quemquam regulis subiectum ad eod per pecuniam ordinari prohibet, ut interventores quoque tanti sceletis anathematizet, nisi quod eosdem simoniacos non militantes ecclesie multo damabilius ob hanc causam, id est, emptionis vel venditionis, debere percelli. Sed & beatus predecessor noster Paschalis de consecratione affirmat, quod quisquis eorum alterum vendiderit, sine quo alterum non provenit, neutrum inventum derelinquit: ac per hoc eum, qui rem ecclesie vendit vel emit, simoniacum esse intelligitur. Nominem vero procuratoris intelligit prefata synodus quemlibet ecclesiasticarum rerum administratorem, ut verigratia, prapostitum, oconomum, vicedominum: defensoris nomine advocatum, sive castaldum, & iudicem: in subiecto vero regulis, Archiepiscoporum, Archidiaconum, Canonicum, Monachum, vel quemlibet ecclesiastico mancipatum officio. Quod vero Spiritum Sanctum,

quantum in se est, vendat vel emit, qui prapostitum, vel aliquid huiusmodi vendit vel emit, audi Augustinum super Ioannem. O quot prapostituras fecerunt. Alterum prapostitum habet Carthagine Primianus, alterum habet Maximianus, alterum habet in Mauritania Rogatus, alterum habet in Numidia Illi & illi, quos jam nec nominare sufficimus. Circumtergo aliquos emere columbam b: uniusquisque laudat prapostitum suum, quod vendit, &c. Ecce venerabilis Augustinus de prapostitura distractione agens, nomine columbarum Spiritus venditionem vel emptionem accipit, & omnes huius Evangelicis capituli tractatores. Prapostitum vero est, quia pona multentur, qui iam deo & ecclesie sue oblata vendunt vel emunt, si cum illis à Deo templo cecidissent, qui que Deo erant offerenda, vendebant vel emebant. Si de offerendorum venditoribus vel emptoribus dictum est: Vos fecistis domum patris mei, domum negotiationis, & speculam latronum, quid dicitur de ecclesie iam oblato eorum venditoribus vel emptoribus? Et ne quis sanus obsequio merito hoc Dominum tam acerbè vindicasse, quod illa in Deo templo vendebantur, attende superius Augustinus non determinat locum venditionis vel emptionis prapostitorum, sed tantam indefinitè dicitur [Quod] aliquis emere columbam, uniusquisque prapostitum suum laudat, quod vendit] non adiciens, in templo, vel extra templum. Hæc circa venditores vel emptores retinenda sunt sufficientia.

In epistola Urbani II. dilecto filio L. prapostito sic B. Innocentius apud Ticinum referi Denedit in sua collectione. Propter Spiritum Sanctum. Ad idem, sunt huiusmodi res, & res huiusmodi emendandus ex ipsa epistola, quoniam illa nonnulla. Ante legebatur, Paschalis libro de consecratione: res huiusmodi autem est locus ex veritate ecclesie & originali. Citatur enim hic, quod habetur in capite ecclesie ex epistola Paschalis Papæ. O quot prapostituras] Apud B. Augustinum in multis veteribus codicibus hoc loco collati sunt] legitur, & quod postea fecerunt: alterum prapostitum, &c. Apud B. Augustinum vero ubiq, est, proposita & prapostitum. Prapostitum suum] Apud B. Augustinum uniusquisque ad propositum suum laudat, quod vendit. In epistola vero Urbani, uniusquisque propositum suum dicit, quod vendit. Nominem autem propositi apud B. Augustinum interdum significari solum quantum constat ex a. lib. canonum, cap. 16.

C. IX. Ministri, & servitores Ecclesie ad illa venalitate ab Episcopo venduntur. Item Alexander II. Episcopus servus servorum Dei, Lucensi ecclesie clero & populo salutem perpetuam.

Ex multis temporibus hoc detestabile malum vestram ecclesiam inolevisse cognovimus, quod si unquam clerico, quamvis religioso, quomodo sit & moribus praxito ecclesiasticum beneficium dederetur, nisi ei qui profano pecunie munere studuisset: sicbarque ecclesia & res eius, ut veluti quædam terrena & vilis merx, negotiorum ad vendendum exposita. Quod malum quibusdam de vestris, quantum Deo, sanctisq; sit contrarium, & Christianes docent, & ferè omnibus manifestum existit. Quod cedonense & namque concilium, unum ex primis simili poena condemnat eos, qui ecclesie beneficia

a Lucio.] Anselm. Denedit p. 2. Anselm. lib. 1. cap. 42. b Matth. 23. d. 1. Corin. 11. c Exod. 13. f. Abbr. 14. g Rom. 1. h Act. 8. i Sap. 1. k infra cap. 11. eccles. 1. l Coloss. * C. 2. m ad militant. n Sup. ead. cap. si quis. 2. o al. intelligit.

a Tract. 10. in c. 2. Joann. b Joan. 2. c Mat. 23. d Denedit p. 2. c C. 2. sup. ead. quasi 3. cap. 1. qui Episcopus

sanctum venere, simonia cam haereticum esse nullis fide-
um ignorat.
¶ *Supra ead. q. 1. c. Presbyter, hoc idem rebus Gregorius quod
hic Paschali fecendo. Erantque Paschali hoc, ut multa alia, acce-
pit a Gregorio VII. qua ipse innovavit. In Polycarpo lib. 3. tit. 11.
citatus ex concilio Tolitano.*

C. XV. ¶ *Carcat honore mali acquisito, qui eccle-
siastica beneficia pro pecunia invenire
sunt.*
Item Innocentius 11. in synodo Romana,
cap. 2.

Si quis prebendas, vel prioratum, seu decanatum,
sicut honorem, vel promotionem aliquam ecclesiasti-
cam, seu quolibet sacramentum ecclesiasticum, ut pote
curiam, vel oleum sanctum & consecrationes altarium,
vel ecclesiarum, interveniente execrabili ardore avaritiae
per pecuniam comparaverit, honore male acquisito ca-
reat, & emptor atque venditor, & interventor nota in-
famiae percellantur: & nec pro pastu, nec sub obtentu
alicujus consuetudinis ante vel post a quoquam aliquid
exigatur, vel ipse dare praesumat, quoniam simoniacum
est: sed liberè, & absque diminutione aliquae collata sibi
dignitate atque beneficio: perseverent.

¶ *Ex duobus manibus scriptis huius concilii exem-
plaribus in uno sic legitur, in altero vero, officio.
De secunda tertia questione quod sacri canonis diffinitio, au-
thoritatibus hinc inde in medium deductis patet factum est.*

QVÆSTIO IV.

Non ergo de quarta questione est pertrahendum, an
paternum crimen huic imputetur, quod eo ignorante
confessus admission. Quod ignorantia huic excuset,
multorum auctoritatibus probatur.

C. I. ¶ *Alienium crimen nescientem non ma-
culat.*
Aut enim Augustinus, epist. 42. ad Ven-
centium.

Nullius crimen maculat nescientem.
C. II. ¶ *De eodem.*
Item in epistola.

Quis locus innocentie relinquatur, si alienum crimen
revelatur nescientem?
¶ *Verba B. Augustini sunt haec: Quis locus innocentie
revelatur, si crimen est proprium, nec sit alienum?*

C. III. ¶ *De infansibus qui ab haereticis ba-
ptizantur.*
Item in Africano in concilio, c. 14. legitur.

Placuit e de infansibus, qui ab haereticis baptizan-
tur, ne quod non suo fecerunt iudicio, cum ad eccle-
siam Dei salubri proposito fuerint conversi, parentum
illos error impediatur, quominus promoveantur sacri al-
tatis ministri.

C. IV. ¶ *De eodem.*
Item in eodem, c. 24.

Qui d apud Donatistas parvuli baptizati sunt, non-
dum sit valentes erroris eorum interitum, & po-
teaquam ad ratem rationis capacem pervenerint, a-
gnita veritate, falsitate eorum abhorrentes, ad eccle-
siam Dei catholicam per universum mundum diffusam,
ordine antiquo per manus impositionem recepti sunt,
rates ad suscipiendum manus clericatus non debet impe-
dire nomen erroris.

C. V. ¶ *Conspicuum maleficia in nullo cleri-
ci obstant, nisi consensu fuerint.*
Item Leo IV. e Ebrinus, & Adelfido Episcopi.

Quia praesulatus nostri (quod bene notis) magiste-
rium non solum de sacerdotum, verumetiam de

a Dam. l. 1. cap. 131. ex Cablotensi. b Et Caribag. 3. cap. 48.
c Paulo aliter in originali. d Deusdedit p. 2. e al. tertium.

secularium utilitatibus debet esse sollicitum; prope-
rea fraternitatem vestram scire volumus, hunc presby-
terem Presbyterum ad sedem apostolicam venisse, no-
que violentiam, & ex eorum uniceptionem suam per co-
nem retulisse: quod etiam sine iusto legis tramite
sua fuisset ablata ecclesia, similiter indicavit: quam ali-
us dato munere sacerdos zelo ductus invidiæ dursus
presumpserat. Inde parentes eius magno dolore compulsi
Presbyterum illum, qui suam tenebat ecclesiam, non
comprehenderunt, & ei oculos eruecunt. Tamen ipse
sape dictus sacerdos dicit, quod absque sua voluntate,
sine eius consilio hoc sit peccatum. Quod si ita est, ut ipse
nobis suo ore testatus est, nobis magnopere promon-
dum est, ut si ipse canonice excommunicatus non est, si-
monica super eum fiat sententia.

C. VI.

Digesta a 21. de penis, l. 1. item.

Crimen, vel pena paterna nullam maculam filio
figere potest. Namque unusquisque: ex suo delicto
forti subicitur, nec alieni criminis successor constituitur.
Idque divi fratres Hierapolitanis rescripserunt.

C. VII. ¶ *Terfida parentum filius obsequium
debet.*
Item ex concilio Tolitano IV. c. 62.

Idem baptizati, si postea pravaricantes in Chri-
stianam vitam, qualibet pena damnati extiterint, a reb' communibus
filios excludi non oportebit: quia scriptum est: est filius
non portabit iniquitatem patris.]

C. VIII. ¶ *Non imputantur peccata parentum
qui ab eis personaliter dirisi
probatum.*
Item Augustinus ad Bonifacium, epist. 23.

Iam e itaque cum homo in seipso est, ab eo qui pro-
cum, alter effectus, peccato alterius sine sua con-
sione non teneret obnoxius. Traxit ergo reatum
unus erat cum illo, & in illo, a quo traxit, quando
traxit, admissionum est. Non autem trahit alter a quo
quando sua unoquoque propria vita vivente iam est
dicatur. e [Anima, quae peccaverit, ipsa morietur].
autem possit regenerari per officium voluntatis
cum offertur confitendum, facit hoc unus spiritus
quo regeneratur oblatum.

C. IX. ¶ *Et qui imitatur, impietas alteri
non nocet.*
Hinc etiam Gregorius in lib. 26. Moralium, cap. 1. h.

Homini s, qui similis tui est, nocereb' impietas
& filium hominis adiuvabit iustitia tua.]
na impietas ei nocet, quem pervenendo iniquitatem
rursum eum adjuvat nostra iustitia, quem a peccatis
nibus mutat. Nocere enim vel iuvare nescimus
que vel a bono corrumpere, vel a malo perverti
possunt.

*Caetera Dominus ad Moysen g: [Ego sum Deus, qui
castro peccata patrum in filios usque in tertium & quartum
generacionem] licet non inaequalitate iudicii, sed magnitudine
peccati. Augustinus asserit hoc deum, ita dicens: [In tertio & quarto
generacione peccatorum sed Dominus comminatus est in
diturum, non inaequalitate iudicii, ut alii peccatores ad peccatum
sed magnitudine elementum adun semper expectat ad peccatum
quod in prima generacione delinquitur non prius corrigi oportet
nisi & tertia & quarta generacione venerit.] Cum ergo
agitur ab haereticis Innocentius h scribit [Leo est ecclesia
haereticis baptizati sunt, per manus impositionem sua*

a Lib. 21. tit. 19. lib. 26. b Exechar. c In p. 2. d
d al. admissionum. e Exechar. f lib. 24. p. 1. g
h sup. q. 1. c. ventum. 26.

manuum patris, nec ex hi aliquem in clericatu honorem, vel ecclesiam subrogare: pater quod dicitur, qui ab hereticis baptizati sunt, sola excepta ignorantia, ut iuxta illud Africanus a concilio ad suscipiendum clericatus officium non eos impediatur tamen erroris.

C. X. De eodem. Item Augustinus scribit ad Auxentium Episcopum, epist. 75.

Non imputantur filiis peccata parentum, que post eorum natiuitatem a parentibus committuntur: nec pro peccatis parentum spiritali poena filii sunt plendendi.

¶ In aliquo veniens exemplarius & castus hoc est sequentia usque ad finem quatuor conuicta sunt superiori. Nam sententia hinc inde accepta, verba ferè de suo (quod sãpe facit) in his Gratiani essent. Et huius quidem paria sententia est apud B. Augustinum loci iudicium. Verba autem ipsa referuntur infra 24. q. 2. §. 1. ad finem.

¶ Officio autem, vel beneficio ecclesie priuari spiritalis poena est: non igitur hanc ex peccato patris promeretur filius. Item sexagesimo, qui ignoranter a simonia ordinatur, ut sup. in cap. Verba legitur: & ille excipitur, qui per ignorantiam simoniacè ordinatur.

2. pars. Sed obicitur illud b. Gregorii 1. Gregorii 1. In aliquo veniens collectibus legitur Augustini. Antiquum veritas et Alexandrinum secundo.

C. XI. g. Ecclisia, que pollens conseruatur.

Ecclisia, que possessione conseruata fuerit, potius exheretata, quam conseruata dici debet.

¶ Item parvulus Sodomitarum & Amalechitarum anathematizati leguntur. Vnde Achab d. qui regulam dicitur, & quodam alio premissa fuerat est, de anathematizati dicitur iudicium. ¶ Item peccato Amalechitarum, auctore eorum iussa sunt interfecta: quibus quatuor simul peccati, aduuii a Sarnuel e. [Nefus, qui a peccato aro-landi et Propagare, & quæsi solus idololatris nolle acquiescere.] ¶ Item peccato Aegyptiorum & possessionem eorum grandini tradita, iuniora, & primogenia eorum, morte consumpta sunt. ¶ Item peccato Philistinarum, arca g. Domini Philistinis tradita est. Si ergo que si caret, ut ecclesia, arca, Domini, lapides Hiericho, vel contrarius, vel peccatoribus traduntur, vel anathematizantur, vel grandine vastantur; sic, que non intelligendi non habent, ut animalia Aegyptiorum & Amalechitarum peccata hominum precludunt morte, pater quod multum excusat ignorantia criminis, maxime cum eos eo uictus deseratur ignorantia: ueluti si quisquam de laetitia & rapina filio suo ignoranti diuinitus emigret, non excusat filium ignorantia, quia post mortem patri cogitur reddere male acquirit. ¶ Item peccato Achab h. plebs Israelitica in manu hostium tradita est. ¶ Item peccato filiorum Hebræi, populus in manu Philistinorum corruis. ¶ Peccato quoque plebs K. electi eorum scripti sunt impediti, & tandem cum in Prophecia dicitur: expulsi.

¶ 3. pars. His ita respondetur. Insuperbia, & irrationabilia peccata hominum vel conseruantur, vel anathematizantur, vel morte perditur, non participatione peccati sed causa facta uentura, ut thesauri Hiericho, & animalia Amalechitarum. Hiericho enim L. non interpretatur & significat mundum istum. Amalechita interpretatur languens sanguinem, & significat cupidus & auarus & inimicus. Itaque interpretatur uis uidentis Deum, & significat multitudine sancti. Lapidem ergo, & thesauri Hiericho ad exheretandum captiuatum Israeliticam plebem, & ut significatur, quod non uittuam, & huius mundi thesauri, qui per

lapides & thesauri Hiericho designantur, irrationabiles queque uittorum maris, qui per animalia Amalechitarum intelliguntur, non debent transire in feram sanctorum. Animalia uero & thesauri, & possessione eorum & primogenia grandine & morte consumpta sunt, ut in illis uittuam, quorum facilitate letabantur: & ut dicitur in illis, quod mundus peribit, & concupiscentia eorum. Sed & terra a Israelitarum in sanguinem uersa est, & segetibus eorum imbrui aduersi sunt, animalia eorum sterilitate & morbo confecta sunt, ut auidorem suum, quem per beneficia cognoscere uoluerant, saltem inter supplicia sentirent. In de-stitutionem uero peccati, pecunia Simonu damnata est, cui didum b. est. ¶ Pecunia tua terram sit in perditionem, quia existimasti deum non Dei pecunia possideri. ¶ In detestati uero quoque existerent crimina ad arca & ecclesia, que per simoniam conseruantur, non tam conseruantur, quanto exheretari dimittuntur: quia que interuentu pecunie uolunt conseruatione effundit, non conseruatur, sed exheretari dimittuntur est. Hinc est, quod b. Gregorius e ecclesia ab Ariano conseruata iterum conseruari precepit: quia sanctificationem conseruationem, quoniam nisi in fide uittuam periclitari, prestare non poterant, qui fide carerent. Arca uero, & Ecclisia peccato seruam eorum hostibus traditi sunt. Electi quoque, qui murmure eorum impediti sunt, non in poenam criminis, sed in experimentum, & exemplum patientie hec passi sunt. ¶ Item populus, qui peccato Achab, & filiorum Hebræi in manibus hostium traditus est, significat subditos corporaliter flagellari, u. inter ipsa flagella, peccata prelatorum seruantur: sicut Achab ferè deprehensus lapidibus obrutus est.

¶ Sic & nauicula d. Iona periclitatur, ut fugitivus ferè deprehensus subditis immergeretur. Aliquando pro meritis prelatorum deprauata uita saluatorum, ut palatium subditis seruantur ad malum cum eis simul corrumpant: sicut filii Israel diuorauerunt peccata sacerdotum, tandem cum eis occiderunt in manibus hostium. Item David e populum numerauerunt: quo peccato gladius Domini defecit in populum. Sed in lana gente gloria regis est, in diminutione plebis contritus principis. Quis ergo de moneritate sui generis superbit, iure uires diminutione potitur est.

¶ Item parvulus Sodomitarum & non excusati ignorantia, qui pro patris scelere casti igitur conseruantur: sed igitur hoc poena illis diminuta est, quibus successio patrum selecta est adempta. Pariter etiam demonstratum est, peccatis parentum parvulus aliquando corporaliter flagellari: illud idem intelligendum est de parvulis, qui peccato Dathan, & Abiron, uirus descendunt ad inferos.

¶ Item Chanã si peccante, Chanana filius eius multitudine Giez, i. delinquente, lepra transmittitur ad posterum. Iudaii Chananiotibus: [Sanguis eius super nos, & super filios nostris] etiam reliquias eorum poena mortis Christi addita sunt. Achab i. quoque peccatis posteris iure regni filium auferunt: & quod de eius semine in regno Iuda nati sunt, uis ad purgandum labem illius similes, a genalogia Domini sunt exclusi. Videtur quoque, Eisa u. Malachias transgressus transiit ad Iudam. Ex quibus omnibus colligitur, quod ignorantia tenet peccata aliorum, nisi imitator uis dequit eorum. Quicumque enim de semine Eisa & ceterorum, apud Deum conuersio paterna meritorum delectum sunt, non odium, sed Dei clementiam experti sunt.

C. XII.

Item u. Ambrosius ait simonia.

Urbatur in nauicula Petri, in qua erat Iudas, qui uis meritis erat firmus, turbatus est alienis.

2. P'sal. 106. r. hanc. b. Altor. c. De cons. dist. 1. 1. Ariam. d. Iona. e. r. Regum ult. Proverb. scilicet dicitur 70. f. Gen. 19. g. Numeros. h. Gen. 9. i. 2. Reg. 1. k. Mat. 27. l. 2. Regum 22. Hieron. ad e. 1. Malch. m. Malch. n. 1. 2. q. 1. c. m. uelatur.

2. Sup. ead. qui epist. 75. b. sup. ead. q. 1. si qui a simoniac. c. An. 1. s. 2. d. 1. s. 2. e. 2. Reg. 22. f. Exod. 3. g. 1. Reg. 4. h. 1. 1. 1. Reg. 4. k. P'sal. 77.

Huius etiam capiti sententia sumpta est ex sermone 11. Ambrosii, & lib. 5. c. 1. comment. ad c. 5. Lucae. Ipsa autem verba habentur 7. 24. q. 1. c. non turbatur.

Ignorabat autem Petrus peccatum Iude. Non ergo ignorantia excuset illum. Sed si turbatus hec non peccati contagio, sed corporali peccato intelligitur: quia veritas malorum nominumquam adeo pronuntio lena, ut erroris turberet firmitas. Non itaque huiusmodi ignorantia excuset, pro quibus ignorantibus pecunia datur est. Non ergo potest probari esse reus criminis, cuius non habuit conscientiam.

4 pars. Notandum quoque est, quod non omnis ignorantia aliquam excusat. Est enim ignorantia alia facti, alia iuris. Facti alia est ejus facti, quod oportuit eum scire: alia, quod non oportuit eum scire. Quod non oportuit eum scire, sicut Apostolus 2. ad Cor. 13. Si quis infidelium vocaverit vos ad cenam, & scitis quidquid vobis oppositum fuerit, comedite, nihil interrogantes. Et quod dicitur, hec ad alios immolatum est, nihil comedite. Et quod dicitur, vocatum ad cenam non oportuit scire carnes suis oppositas fuisse vocatum ad cenam non oportuit scire, sicut ignorantia Iudaeorum, & reliquorum infidelium, qui ex quo a Prophetis de Christo fuerunt pronuntiata, ad hoc ignorant esse completa, unde a Iudeis alibi expectatur ventura. Hae neminem excusat. Item ignorantia iuris, alia naturalis, alia civilis. Naturalis omnibus, naturalis damnable est. Ius vero civile aliis permittitur ignorare, aliis non.

Iuris civilis ignorantia veniunt esse in damno vitando, frangitur tunc cogitur, ut si minor pecuniam dederit filio famulatu, repetit: in maiore vero quasi delictum est. Item si iudicis, cogitur etiam tibi maiori delatari, cum alio sine iudice de iudicis, potius testimonium iure subnixum, cum non esset, solidam successione abstinere: vel si id quod iure delictum, aut iure naturali non delictum, sed civile, tanquam ex chirographo solvas, aut promittas, repetit: non ita, si delictum. Nam si putat rem suam sibi per legem licere rapere, incidit in constitutionem 1. illam Codicis lib. 8. b. reulo, unde vi.

1. Constitutum. In plerisque verus codicibus legitur, incidit in constitutionem, si quis in tantam. reliqua vacant.

In hoc autem non fuit ignorantia iuris, sed facti, & illius, quod non oportuit eum scire. A reatu ergo criminis eum ignorantia excusat paterna delicti: quod est oportuissimum scire, infirmitate tamen atatis deprehendere non poterat.

C. XIII. PALEA.

[Imperator Valentinianus Augustus.]

Si quis in tantam furoris audaciam pevererit, ut possessionem rerum apud fideum, vel apud quoslibet homines constitutarum, anteventum e iudiciali arbitrio violenter invaserit, Dominus quidem constitutus, possessionem, quam abfuit, restituit possessori, & Dominium ejus d. rei amittat. Sin vero alienarum rerum e possessionem invaserit, non solum eam possidentibus reddat, verum etiam estimationem earundem rerum restituere compellatur.

QUESTIO V.

Qvod vero quanta levo quaeritur, an liceat ei esse in ecclesia, vel fungi ordinatione, quam paterna pecunia est affectum, auctoritate Urbani definitur, qui scribens de simonia sic inter cetera in concilio Placentino, c. 4. & sequentibus, iterni, in concilio Romano.

C. 1. De parvulis: qui cupiditate parentum, ecclesias amittunt.

Quicumque sane cupiditate parentum, cum adhuc parvuli essent, ecclesias, vel ecclesiarum partes i

a 2. Corin. 13. b tit. 4. lib. 7. c ul. ad ventum. d al. epistolam. e al. alienarum possessionem. f Anselmus libro 7. cap. 109. C. 7.

per pecunias adepti sunt, postquam ea omnino dimiserint, si canonicè in eis vivere soluerint pro magna memoria ibidem eos esse concedimus: neque pro hoc facta à sacris ordinibus removemus, si alius dignè invenimus. Illi a vero, qui per se ipsos, cum iam majoris esset aetatis, nefanda quæsi cupiditate eas cepuerint, si in ecclesiis canonicè vivere voluerint, servatis propriis ordinibus pro magna misericordia ibi eos ministrare permittimus. Quod si ad alias fortassis transferri non poterint, & in eis canonicè vivere promiserint, minime contenti ad sacros ordines non accedant, salva tamen omnibus Apostolicæ sedis auctoritate. Si b quibus men ante emptionem catholicè ordinati sunt, cum quæremetur, dimiserint, & vitam canonicam egissent in suis gradibus permittantur: nisi forte ejusmodi ordinati sit, ut ubi primum locum debeant obtinere. Nam enim, vel singularem, vel proposituram 2. locum in ecclesiis eos habere non patimur.

1. Partes. In concilio ipso legitur, beneficia, sed si sim non est emendatum.

2. Propositura. In concilio subjungitur, vel officium 2. pars. Hoc autem cum non in parvulorum curam, sed misericordiam dispensatione dicitur, ex epistola ejusdem missa Vitali Presbytero in hac verba.

C. II. In dignitate servanda simoniae, si quis vicia committat.

Eos, qui ecclesiam emerunt, videlicet ut in canonicis monasteriis regulatier vivat in sui honoris officio, si clericoriter concedendo, ministrare concilio absque tamen sanctorum canonum præjudicio.

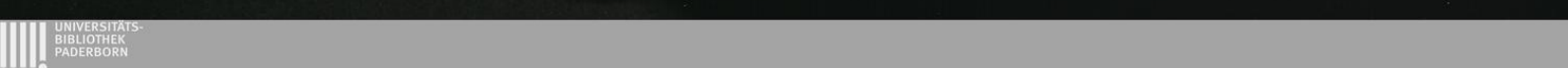
In libro manuscripto decretorum Pontificum hoc canonum ex Nicolao ad Vitalem Presbyterum Præsentem.

3. pars. Ex hac itaque auctoritate colligitur, quod quæta tale excusat à reatu criminis, ut supra dictum est, non emptionem, cum in ecclesiis, quas parentum pecunia adepti, nisi postquam eas omnino dimiserint, & ex misericordia, si eis esse conceditur. In quo patet, quod est illi ignorantia peccatum sit admissum, si tamen tamen paterna emptionem non possunt. Quod vero à crimine excusentur hinc patet, quod scilicet à sacris ordinibus non removenitur. Si enim alius emptionem recipere essent, ad sacros ordines accedere non possent. Illud intelligendum est de eo, qui per pecuniam est adeptus sacerdotatem, non Episcopum, sed eundem ex principibus eiusdem tamen ordinatione videlicet ordinato hoc ignorantem.

C. III. De quodam, pro quo incuria parentum pecuniam dedit, non Episcopo, sed non principum ejus. Unde Vibanus II. scribit Alano Monacho Episcopo.

Præsentium portatorem, quem parentum incuria pecuniam non Episcopo, sed eundem principum datam, invitum sacerdotii dignitatem obtinuit, si facti, licet sancti canones, deponendum esse, restitui tamen quia culpam istam nesciens, & constantem, & quia ab eodem ordine ut deponeretur, superbia, & contumacia, ex consideratione discretioris, (quam omnium virtutum) magis quam ex rigore canonum, misericordiam visceribus adhibendo, ipsum in eodem officio illa cui deservit, & sacerdotum penam non suspensus à sacerdotali officio pertinet. Quod si ecclesie utilitas exegerit, ut curam regimini, liceat ei ex concessione Episcopi, fructumque sacerdotali officio fungi.

a C. 6. b C. 7. c al. concessio. d al. penam. e al. fructum.

QUÆSTIO VI.

Quid verò de his fieri debeat, qui ignoranter à simoniaco ordinati sunt (quod sexto loco quaesitum est) supra, in capitulo quilibet Urbani a quod sic incipit [Si quis à simoniaco, &c.] requiratur. Nunc autem de illis queritur, qui non per ordinationem penitentiam offerunt, sed pro electione, vel ut decessum electio fiat, vel ut subscriptione firmetur, vel ut electio non resistat, aliquibus premia largiantur: an eorum electio iuris sit iudicanda. Non enim videtur Spiritus Sancti donum esse, qui non pro consecratione, sed pro electione munera largiuntur, cum nullus spiritum gratis aliquos faciat electo participet. Sed sicut ecclesiasticarum rerum emporia simoniaco iudicantur, quia ecclesiastici officii ira adiuncta sunt, ut alterum sine altero aliquid non proveniat: ita quia per electionem veniunt ad consecrationem, perinde simoniaco habetur, qui pro electione premia largitur, ac si pro consecratione munera dedisset.

C. I. ¶ De iis qui pro muneribus ordinationem faciunt.

Unde Symmachus scribit Casario Episcopo, epist. 1. c. 5.

Si quis autem Episcopatum desiderat, data pecunia potentes personis minime suffragatrices adhibeat: nec ad decretum sibi faciendum clericos, vel cives ad subscribendam, adhibito quilibet generis timore, compellat, vel premiis quibuslibet exhortetur.

C. II. ¶ Simoniaco est, qui, ut eligatur, premia largitur.

Item Gregorius Salina, c. consilientibus, lib. 1. epist. 26.

Ego autem & vestra dilationi providens, & meæ animæ omnipotentis Dei iudicium pertimescens, ejusdem Maximi causam subtiliter exquiri desidero; si nullis criminibus pressus, quæ sacro ordini contradicunt, si non per simoniacam hæresim, id est, premia quibusdam se eligentibus præbendo, ad sacerdotale pertingere officium conatur. Tunc enim liber pro vobis apud Dominum intercessor erit, si non obligatus de suis, ad locum intercessionis venerit.

C. III. ¶ Sicut ordinatis, sic electis, vel consensibus venalitati debet præferri.

Item Gregorius Syagrus Episcopo Augustodunensi, & alii Episcopi, lib. 7. epist. 110.

Levit. 19. is, qui invitatus renuit, quasi refugit, factis est altibus admovendus, sic qui ultro ambit, vel importune se ingerit, est proculdubio repellendus. Nam qui sic nititur ad altiora cõscendere, quid aliud agit, nisi ut crescens decrescat, & ascendendo exterius, interius ad profunda descendat? Itaque fratres charissimi in sacerdotibus ordinandis syncretismis vigeat: sit simplex & summa i facie doti non suffragio venditorum proventus, sed Dei creatur esse iudicio.

¶ Summa] In vulgari codicibus legitur, ad summum sacerdoti, vel Pontifici. Emendatus vero est hic locus ex originali, Angilmo, Polycarpo, & plerisque vetustis Gratiani exemplaribus.

Si autem pecunia promissa fuerit, vel soluta, electo vel ordinato penitentia ignorante, nec in modo ad electionem, vel ordinationem pervenerit, et nullatenus esse videtur: nec ad reatum criminis pertinet, cuius consecratio non habuit, nec ad electionem, vel ordinationem castissimum, ad quos aliam, non per pravam illorum cupiditatem, pervenisse dicitur.

a ead. g. 1. b Polyc. 12. tit. 1. Angl. d. c. 69. c. al. Salom. d. Angl. d. c. 76. Polyc. 12. tit. 2. c. Angl. d. c. 79. Polyc. 2. tit. 1. f. Angl. d. c. 110.

QUÆSTIO VII.

Nunc autem de septima quaestione tractandum est, an renuncians sua heresi recipiendus in Episcopali dignitate.

C. I. ¶ Qui redeunt ab heresi in sui ordinibus recipiantur.

De his ita scribit Cyprianus, lib. 2. epist. 1.

Si catholica prius ordinati fuerint, & postmodum peccati, ac rebelles contra ecclesiam steterint; vel apud hæreticos à Pseudoepiscopis, & antichristis contra Christi dispositionem profana ordinatione promoti sint, & contra altare acque divinum verbum, sacrificia foris falsa ac sacrilega offerre conati sint; eos quoque hac conditione suscipi convenit: cum revertuntur, ut communione laici, & satis habeant, quod admittuntur ad pacem, qui hostes pacis exiterint, nec debere eos revertentes ea apud nos ordinationis & honoris arma retinere, quibus contra nos rebellaverint.

¶ Convenit] In originali non est verbum istud, sed, loco ipsius, hæc hinc capiti antecedunt. Addimus planè, & adiungimus, frater charissime, consensu & auctoritate communi, ut etiam si qui Presbyteri, &c. Multa vero in hoc capite expressit B. Cyprianus sunt emendata.

C. II. ¶ De iis qui pro muneribus ordinationem faciunt, & qui redeunt ab heresi, in suis ordinibus recipiantur.

Item ex septima synodo e.

Si quis i omnem traditionem ecclesiasticam scriptam, vel non scriptam violat, anathema sit. ¶ Omnis * Episcopus: 2. vel Presbyter, aut Diaconus convictus, quod pro muneribus ordinationem dederit, vel acceperit, à sacerdotio cadit. ¶ Sed dicunt fortasse quidam, quia penitentiam agimus pro peccato, & Deus indulget illud. Ita & ego dico, quia omnem penitentiam recipit Deus, & indulget per penitentiam peccata, quæ iam facta sunt. Novi enim quod David fornicatorem & homicidam per penitentiam receperit Deus, & quod dixerit de eo [Inveni virum secundum cor meum, qui faciet omnes voluntates meas.] Novi rursum eundem audientem f. à Deo [Non distinguabis mihi domum, quia vir sanguinum es.] Scio Manassæ g per confessionem dimissam impietatem suam. Scio meretrices, b & telonarios per penitentiam receptos: nullum tamen eorum, qui ante baptismum peccatorum, sacerdotibus connumeratum. Scio i quosdam, dum essent in mundo, in multa fornicatione mansisse, monachos vero factos quasi luminaria mundi resplenduisse, nullum tamen ad sacerdotium ascendisse. Quod etiam raro contingit, nulla tamen lex ecclesie fuit. Novimus peccatricem prius Mariam, & post conversionem, quamvis sancta & casta, tamen inter diaconissas non est computata. Sed quid hoc dico? Sequens sanctos Apostolos, f & venerabiles Patres m cum omni fiducia clamo. Qui per simoniam ordinatus est, sive Episcopus, sive Presbyter, sive Diaconus, alienus est à sacerdotio: neque enim venalis est gratia Spiritus Sancti. Caipha traditio, & adventio simonis, à sancto sacerdotio est aliena. ¶ Et si in fornicationem lapsus est aliquis post baptismum, in sacerdotium non recipitur. Canones n enim hoc prohibent. Si quis vero cum hoc peccato ad sacerdotium proventus est, cognitus degradetur. Item paulo

a Deusedis par. 2. & 4. Angl. l. 8. cap. 39. b al. laici. c Ex altione 1. in 7. anathematiz. d Deusedis p. 2. pro p. 4. cap. 79. e Ex epist. Tarasii ad Iovinem. In p. 3. c. 111. Angl. l. 6. c. 87. f Angl. 12. f. 1. Paral. 22. & 1. Paral. 22. g 2. Paral. 3. h Matth. 21. Mar. 2. Luc. 5. i Can. 30. Apost. k Ioan. 12. l Angl. 8. m Can. 16. Apost. n Can. Neofsc. g. 15. q. 8. ca. 1. Polyc. d. 6. tit. 12.

Similiter ex dispensatione eius in Niceno concilio c. 1. de Novatianis statutum est, ut ad ecclesiam redeuntes ordinentur.

C. VIII. ¶ Iterum ordinentur, qui ex Novatianis ad ecclesiam redeunt.

¶ Qui voluerint venire ad ecclesiam catholicam & Apostolicam ex Novatianis, placuit sancto concilio, ut i ordinentur, & sic maneat in clero. Antea omnia autem hanc ab eis confessionem per scripturam exigebat, ut fateantur se communi consensu ecclesiae catholicae & Apostolicae statuta observaturos.

¶ ¶ Ut ordinentur. Graecis est, ἡμεῖς ἡμεῖς ἐστὺν ἄνθρωποι πῶς ἔσται ἐν τῷ κληρῷ, quod Dionysius videtur, ut impositionem manus accipientes sic in clero permanent. At Tarasius Patriarcha Constantinopolitanus in alitione prima, septima synodi, post recitationem istius canonis, istam vocem, ἡμεῖς ἡμεῖς, interpretatur benedictionem, non ordinationem.

C. IX. ¶ Iuramentum a schismatico reddendum.

Item Gregorius lib. 10. reg. epist. 31.

¶ Voces a cordis oculis nube erroris obductus, supernae illustrationis lumine fit serenus, magna caecitate nitendum est, ne latenter auctor schismatis irruat, & ab unitatis radice eos, qui ad eam reversi fuerant, telo iterum erroris abscondat. Et ideo postquam ego i ille civitatis illius Episcopus, comperto divisionis laqueo, quo tenebar, diutina mecum cogitatione pertractans, prorsus & spontanea voluntate ad unitatem sedis Apostolicae, divina gratia duce, reversus sum, & ne non sub ordinis mei casu, & anathematis obligatione, atque promitto tibi, & per te sancto Petro Apostolorum principi, atque eius vicario beatissimo Gregorio, vel successore eius, me nunquam quorumbet schismatis, vel quocunque alio modo, schisma, de quo redemptoris nostri misericordia liberante ereptus sum, reversurum; sed semper me in unitate sanctae ecclesiae catholicae, & communionis Romani Pontificis per omnia permanurum. Vnde iurans dico per Deum omnipotentem, & hac sancta quatuor Evangelia, quae in manibus meis teneo, & salutem b. dominorum nostrorum Republicam gubernantium, me in unitate, sicut dixi, ecclesiae catholicae, & communionis Romani Pontificis semper & sine dubio permanere. Quod si (quod absit) aliqua excusatione, vel argumento ab hac me unitate diviserit, perjuri reatum incurrens, aeternae poenae obligatus inveniar, & cum auctore schismatis habeam in futuro seculo portionem. Hanc autem professionem, promissionemque meae chartulam notario illi cum consensu Presbyterorum, & Diaconorum, atque clericorum, qui me in hac unitate obligantes, in superscriptis manibus propria simul voluntate secuti, atque propriis manibus subscripturi sunt, scribendam dictavi, & propria manu subscribens tibi tradidi. Acta in locis illis, die illa, & consiliis superscriptis. Subscripserunt Episcopi illius. Ego ille, Episcopus civitatis illius, huic confessioni promissionique meae, praefito de conservandis superscriptis omnibus sacramento, subscripsi.

¶ ¶ Ego ille] Repetita est antiqua nota, ille, ex codicibus epistolae B. Gregorii impressae, ac manuscriptae, quae quidem nota hoc capite multoties reperitur. Pro ea in vulgatis Gratiani exemplaribus erat N. Aliqua vero alia, quae parum ab originali discrepabat, nihil cause visum est, eorum mutarentur.

Ceterum ex canonum vigore contra scribit Felix Papa tertius omnibus Episcopis, epist. 1. c. 3.

a Anselm. lib. 6. c. 16. Polyb. lib. 7. tit. 6. b al. falsitatem gentium, atque illustratio dominorum.] al. gentium, illustratum.] Anselm.

C. X. ¶ Qui extra ecclesiam baptizati fuerint, vel rebaptizati, ad ecclesiam militiam non admittantur.

¶ ¶ Qui a in qualibet aetate alibi, quam in ecclesia catholica aut baptizati, aut rebaptizati sum, ad ecclesiam militiam profus non b. permittuntur accedere. Quibus satis esse debet, quod in catholica numero sunt recepti. Quoniam de suo ordine, & communione videbitur ferre iudicium, quisquis hoc laverit institutum, vel qui non removerit eum, quem ex eius coetu ad ministerium clericale obrepisse cognoverit.

Pro persona: sicut beatus Gregorius scribens Iamario Episcopo, lib. 7. indist. 2. epist. 1. ait.

C. XI. ¶ Riger canonem pro persona aliquando relaxatur.

¶ ¶ Antea d. nequitia ad aures meas de tua senectute pervenit, ut eam nisi adhuc humanitas persequeretur, fixa iam maledictione feriret. Et infra. ¶ ¶ Quidem poenae sententia in te fuerat iaculanda: sed ipsa simplicitatem tuam cum senectute novimus, intermissa cernimus.

Pietatis intuitu: sicut de illerata, e. & corpore vitato Galasius ait Episcopus per Lucaniam, epist. 1. c. 11.

C. XII. ¶ Canonum decreta pietatis intuitu nunquam relaxantur.

¶ ¶ Qui vel temeritate propria, vel in incuria praesentium tales ante suscepti sunt; in his, in quibus constituti sunt, locis eatenus perseverent, ut nihil super promotionis accipiant, fatisque f. habeant hoc ipsorum pro nimia miseratione concessum.

Necessitatis intuitu: sicut Hilarius Papa, qui cum ad dam Episcopo praeter notitiam atque consensum metropolitani ordinato loqueretur, ne in utroque grave scandalum ferret, ad epistola sua ad Afanum, & inversus Episcopus Tarantini pronuncia.

C. XIII. Necessitatis causa quaedam in ecclesia tolerantur.

¶ ¶ Quoniam quidquid ab alterutra parte est in quantum, omni videmus perversione confusum, eorum necessitate perspecta, hac ratione decernimus ad veniam pertinere quod gestum est, ut nullus in ceptis praeter notitiam atque consensum metropolitani dicitur g. antistes.

¶ ¶ Nullus] Hoc loco verba Hilarii summam referuntur.

C. XIV. ¶ De eodem.

¶ ¶ Item Innocentius Episcopus Macedoniam, epist. 1. c. 1. ¶ ¶ Voces a populis, aut a turba peccatorum, quae omnes propter multitudinem non potest variari, multum solet transire. Priora ergo dimittendo Dei iudicio, & de reliquo maxima sollicitudine praecavendum.

C. XV. ¶ Ex dispensatione quaedam tolerantur, quae canonum rigore censentur.

Item ex epistola Cyrilli missa Maximo Diacono Antiocheno.

¶ ¶ Idem h. a diligendo mihi Paulo Monacho, & recusat pietas tua usque hodie communionem venerabilissimi Episcopi Ioannis amplecti, pro eadem quidem in Antiochena ecclesia male aditus cuiusdam scilicet vel sentiant, vel iam sentiant quidem, sed non tan respiciunt. Probat igitur tua modestia, & caritas quando hi, qui dicuntur colligi, nude, ac irreverenter

a Anselm. lib. 7. ca. 17. Burch. l. 4. c. 293. Ivo p. 1. c. 299. b quoniam] orig. c. ex eis ad minus] orig. d. supra] orig. e. supra] orig. f. supra] orig. g. supra] orig. h. supra] orig. i. supra] orig. j. supra] orig. k. supra] orig. l. supra] orig. m. supra] orig. n. supra] orig. o. supra] orig. p. supra] orig. q. supra] orig. r. supra] orig. s. supra] orig. t. supra] orig. u. supra] orig. v. supra] orig. w. supra] orig. x. supra] orig. y. supra] orig. z. supra] orig. aa. supra] orig. ab. supra] orig. ac. supra] orig. ad. supra] orig. ae. supra] orig. af. supra] orig. ag. supra] orig. ah. supra] orig. ai. supra] orig. aj. supra] orig. ak. supra] orig. al. supra] orig. am. supra] orig. an. supra] orig. ao. supra] orig. ap. supra] orig. aq. supra] orig. ar. supra] orig. as. supra] orig. at. supra] orig. au. supra] orig. av. supra] orig. aw. supra] orig. ax. supra] orig. ay. supra] orig. az. supra] orig. ba. supra] orig. bb. supra] orig. bc. supra] orig. bd. supra] orig. be. supra] orig. bf. supra] orig. bg. supra] orig. bh. supra] orig. bi. supra] orig. bj. supra] orig. bk. supra] orig. bl. supra] orig. bm. supra] orig. bn. supra] orig. bo. supra] orig. bp. supra] orig. bq. supra] orig. br. supra] orig. bs. supra] orig. bt. supra] orig. bu. supra] orig. bv. supra] orig. bw. supra] orig. bx. supra] orig. by. supra] orig. bz. supra] orig. ca. supra] orig. cb. supra] orig. cc. supra] orig. cd. supra] orig. ce. supra] orig. cf. supra] orig. cg. supra] orig. ch. supra] orig. ci. supra] orig. cj. supra] orig. ck. supra] orig. cl. supra] orig. cm. supra] orig. cn. supra] orig. co. supra] orig. cp. supra] orig. cq. supra] orig. cr. supra] orig. cs. supra] orig. ct. supra] orig. cu. supra] orig. cv. supra] orig. cw. supra] orig. cx. supra] orig. cy. supra] orig. cz. supra] orig. da. supra] orig. db. supra] orig. dc. supra] orig. dd. supra] orig. de. supra] orig. df. supra] orig. dg. supra] orig. dh. supra] orig. di. supra] orig. dj. supra] orig. dk. supra] orig. dl. supra] orig. dm. supra] orig. dn. supra] orig. do. supra] orig. dp. supra] orig. dq. supra] orig. dr. supra] orig. ds. supra] orig. dt. supra] orig. du. supra] orig. dv. supra] orig. dw. supra] orig. dx. supra] orig. dy. supra] orig. dz. supra] orig. ea. supra] orig. eb. supra] orig. ec. supra] orig. ed. supra] orig. ee. supra] orig. ef. supra] orig. eg. supra] orig. eh. supra] orig. ei. supra] orig. ej. supra] orig. ek. supra] orig. el. supra] orig. em. supra] orig. en. supra] orig. eo. supra] orig. ep. supra] orig. eq. supra] orig. er. supra] orig. es. supra] orig. et. supra] orig. eu. supra] orig. ev. supra] orig. ew. supra] orig. ex. supra] orig. ey. supra] orig. ez. supra] orig. fa. supra] orig. fb. supra] orig. fc. supra] orig. fd. supra] orig. fe. supra] orig. ff. supra] orig. fg. supra] orig. fh. supra] orig. fi. supra] orig. fj. supra] orig. fk. supra] orig. fl. supra] orig. fm. supra] orig. fn. supra] orig. fo. supra] orig. fp. supra] orig. fq. supra] orig. fr. supra] orig. fs. supra] orig. ft. supra] orig. fu. supra] orig. fv. supra] orig. fw. supra] orig. fx. supra] orig. fy. supra] orig. fz. supra] orig. ga. supra] orig. gb. supra] orig. gc. supra] orig. gd. supra] orig. ge. supra] orig. gf. supra] orig. gg. supra] orig. gh. supra] orig. gi. supra] orig. gj. supra] orig. gk. supra] orig. gl. supra] orig. gm. supra] orig. gn. supra] orig. go. supra] orig. gp. supra] orig. gq. supra] orig. gr. supra] orig. gs. supra] orig. gt. supra] orig. gu. supra] orig. gv. supra] orig. gw. supra] orig. gx. supra] orig. gy. supra] orig. gz. supra] orig. ha. supra] orig. hb. supra] orig. hc. supra] orig. hd. supra] orig. he. supra] orig. hf. supra] orig. hg. supra] orig. hh. supra] orig. hi. supra] orig. hj. supra] orig. hk. supra] orig. hl. supra] orig. hm. supra] orig. hn. supra] orig. ho. supra] orig. hp. supra] orig. hq. supra] orig. hr. supra] orig. hs. supra] orig. ht. supra] orig. hu. supra] orig. hv. supra] orig. hw. supra] orig. hx. supra] orig. hy. supra] orig. hz. supra] orig. ia. supra] orig. ib. supra] orig. ic. supra] orig. id. supra] orig. ie. supra] orig. if. supra] orig. ig. supra] orig. ih. supra] orig. ii. supra] orig. ij. supra] orig. ik. supra] orig. il. supra] orig. im. supra] orig. in. supra] orig. io. supra] orig. ip. supra] orig. iq. supra] orig. ir. supra] orig. is. supra] orig. it. supra] orig. iu. supra] orig. iv. supra] orig. iw. supra] orig. ix. supra] orig. iy. supra] orig. iz. supra] orig. ja. supra] orig. jb. supra] orig. jc. supra] orig. jd. supra] orig. je. supra] orig. jf. supra] orig. jg. supra] orig. jh. supra] orig. ji. supra] orig. jj. supra] orig. jk. supra] orig. jl. supra] orig. jm. supra] orig. jn. supra] orig. jo. supra] orig. jp. supra] orig. jq. supra] orig. jr. supra] orig. js. supra] orig. jt. supra] orig. ju. supra] orig. jv. supra] orig. jw. supra] orig. jx. supra] orig. jy. supra] orig. jz. supra] orig. ka. supra] orig. kb. supra] orig. kc. supra] orig. kd. supra] orig. ke. supra] orig. kf. supra] orig. kg. supra] orig. kh. supra] orig. ki. supra] orig. kj. supra] orig. kk. supra] orig. kl. supra] orig. km. supra] orig. kn. supra] orig. ko. supra] orig. kp. supra] orig. kq. supra] orig. kr. supra] orig. ks. supra] orig. kt. supra] orig. ku. supra] orig. kv. supra] orig. kw. supra] orig. kx. supra] orig. ky. supra] orig. kz. supra] orig. la. supra] orig. lb. supra] orig. lc. supra] orig. ld. supra] orig. le. supra] orig. lf. supra] orig. lg. supra] orig. lh. supra] orig. li. supra] orig. lj. supra] orig. lk. supra] orig. ll. supra] orig. lm. supra] orig. ln. supra] orig. lo. supra] orig. lp. supra] orig. lq. supra] orig. lr. supra] orig. ls. supra] orig. lt. supra] orig. lu. supra] orig. lv. supra] orig. lw. supra] orig. lx. supra] orig. ly. supra] orig. lz. supra] orig. ma. supra] orig. mb. supra] orig. mc. supra] orig. md. supra] orig. me. supra] orig. mf. supra] orig. mg. supra] orig. mh. supra] orig. mi. supra] orig. mj. supra] orig. mk. supra] orig. ml. supra] orig. mm. supra] orig. mn. supra] orig. mo. supra] orig. mp. supra] orig. mq. supra] orig. mr. supra] orig. ms. supra] orig. mt. supra] orig. mu. supra] orig. mv. supra] orig. mw. supra] orig. mx. supra] orig. my. supra] orig. mz. supra] orig. na. supra] orig. nb. supra] orig. nc. supra] orig. nd. supra] orig. ne. supra] orig. nf. supra] orig. ng. supra] orig. nh. supra] orig. ni. supra] orig. nj. supra] orig. nk. supra] orig. nl. supra] orig. nm. supra] orig. nn. supra] orig. no. supra] orig. np. supra] orig. nq. supra] orig. nr. supra] orig. ns. supra] orig. nt. supra] orig. nu. supra] orig. nv. supra] orig. nw. supra] orig. nx. supra] orig. ny. supra] orig. nz. supra] orig. oa. supra] orig. ob. supra] orig. oc. supra] orig. od. supra] orig. oe. supra] orig. of. supra] orig. og. supra] orig. oh. supra] orig. oi. supra] orig. oj. supra] orig. ok. supra] orig. ol. supra] orig. om. supra] orig. on. supra] orig. oo. supra] orig. op. supra] orig. oq. supra] orig. or. supra] orig. os. supra] orig. ot. supra] orig. ou. supra] orig. ov. supra] orig. ow. supra] orig. ox. supra] orig. oy. supra] orig. oz. supra] orig. pa. supra] orig. pb. supra] orig. pc. supra] orig. pd. supra] orig. pe. supra] orig. pf. supra] orig. pg. supra] orig. ph. supra] orig. pi. supra] orig. pj. supra] orig. pk. supra] orig. pl. supra] orig. pm. supra] orig. pn. supra] orig. po. supra] orig. pp. supra] orig. pq. supra] orig. pr. supra] orig. ps. supra] orig. pt. supra] orig. pu. supra] orig. pv. supra] orig. pw. supra] orig. px. supra] orig. py. supra] orig. pz. supra] orig. qa. supra] orig. qb. supra] orig. qc. supra] orig. qd. supra] orig. qe. supra] orig. qf. supra] orig. qg. supra] orig. qh. supra] orig. qi. supra] orig. qj. supra] orig. qk. supra] orig. ql. supra] orig. qm. supra] orig. qn. supra] orig. qo. supra] orig. qp. supra] orig. qq. supra] orig. qr. supra] orig. qs. supra] orig. qt. supra] orig. qu. supra] orig. qv. supra] orig. qw. supra] orig. qx. supra] orig. qy. supra] orig. qz. supra] orig. ra. supra] orig. rb. supra] orig. rc. supra] orig. rd. supra] orig. re. supra] orig. rf. supra] orig. rg. supra] orig. rh. supra] orig. ri. supra] orig. rj. supra] orig. rk. supra] orig. rl. supra] orig. rm. supra] orig. rn. supra] orig. ro. supra] orig. rp. supra] orig. rq. supra] orig. rr. supra] orig. rs. supra] orig. rt. supra] orig. ru. supra] orig. rv. supra] orig. rw. supra] orig. rx. supra] orig. ry. supra] orig. rz. supra] orig. sa. supra] orig. sb. supra] orig. sc. supra] orig. sd. supra] orig. se. supra] orig. sf. supra] orig. sg. supra] orig. sh. supra] orig. si. supra] orig. sj. supra] orig. sk. supra] orig. sl. supra] orig. sm. supra] orig. sn. supra] orig. so. supra] orig. sp. supra] orig. sq. supra] orig. sr. supra] orig. ss. supra] orig. st. supra] orig. su. supra] orig. sv. supra] orig. sw. supra] orig. sx. supra] orig. sy. supra] orig. sz. supra] orig. ta. supra] orig. tb. supra] orig. tc. supra] orig. td. supra] orig. te. supra] orig. tf. supra] orig. tg. supra] orig. th. supra] orig. ti. supra] orig. tj. supra] orig. tk. supra] orig. tl. supra] orig. tm. supra] orig. tn. supra] orig. to. supra] orig. tp. supra] orig. tq. supra] orig. tr. supra] orig. ts. supra] orig. tt. supra] orig. tu. supra] orig. tv. supra] orig. tw. supra] orig. tx. supra] orig. ty. supra] orig. tz. supra] orig. ua. supra] orig. ub. supra] orig. uc. supra] orig. ud. supra] orig. ue. supra] orig. uf. supra] orig. ug. supra] orig. uh. supra] orig. ui. supra] orig. uj. supra] orig. uk. supra] orig. ul. supra] orig. um. supra] orig. un. supra] orig. uo. supra] orig. up. supra] orig. uq. supra] orig. ur. supra] orig. us. supra] orig. ut. supra] orig. uu. supra] orig. uv. supra] orig. uw. supra] orig. ux. supra] orig. uy. supra] orig. uz. supra] orig. va. supra] orig. vb. supra] orig. vc. supra] orig. vd. supra] orig. ve. supra] orig. vf. supra] orig. vg. supra] orig. vh. supra] orig. vi. supra] orig. vj. supra] orig. vk. supra] orig. vl. supra] orig. vm. supra] orig. vn. supra] orig. vo. supra] orig. vp. supra] orig. vq. supra] orig. vr. supra] orig. vs. supra] orig. vt. supra] orig. vu. supra] orig. vv. supra] orig. vw. supra] orig. vx. supra] orig. vy. supra] orig. vz. supra] orig. wa. supra] orig. wb. supra] orig. wc. supra] orig. wd. supra] orig. we. supra] orig. wf. supra] orig. wg. supra] orig. wh. supra] orig. wi. supra] orig. wj. supra] orig. wk. supra] orig. wl. supra] orig. wm. supra] orig. wn. supra] orig. wo. supra] orig. wp. supra] orig. wq. supra] orig. wr. supra] orig. ws. supra] orig. wt. supra] orig. wu. supra] orig. wv. supra] orig. ww. supra] orig. wx. supra] orig. wy. supra] orig. wz. supra] orig. xa. supra] orig. xb. supra] orig. xc. supra] orig. xd. supra] orig. xe. supra] orig. xf. supra] orig. xg. supra] orig. xh. supra] orig. xi. supra] orig. xj. supra] orig. xk. supra] orig. xl. supra] orig. xm. supra] orig. xn. supra] orig. xo. supra] orig. xp. supra] orig. xq. supra] orig. xr. supra] orig. xs. supra] orig. xt. supra] orig. xu. supra] orig. xv. supra] orig. xw. supra] orig. xx. supra] orig. xy. supra] orig. xz. supra] orig. ya. supra] orig. yb. supra] orig. yc. supra] orig. yd. supra] orig. ye. supra] orig. yf. supra] orig. yg. supra] orig. yh. supra] orig. yi. supra] orig. yj. supra] orig. yk. supra] orig. yl. supra] orig. ym. supra] orig. yn. supra] orig. yo. supra] orig. yp. supra] orig. yq. supra] orig. yr. supra] orig. ys. supra] orig. yt. supra] orig. yu. supra] orig. yv. supra] orig. yw. supra] orig. yx. supra] orig. yy. supra] orig. yz. supra] orig. za. supra] orig. zb. supra] orig. zc. supra] orig. zd. supra] orig. ze. supra] orig. zf. supra] orig. zg. supra] orig. zh. supra] orig. zi. supra] orig. zj. supra] orig. zk. supra] orig. zl. supra] orig. zm. supra] orig. zn. supra] orig. zo. supra] orig. zp. supra] orig. zq. supra] orig. zr. supra] orig. zs. supra] orig. zt. supra] orig. zu. supra] orig. zv. supra] orig. zw. supra] orig. zx. supra] orig. zy. supra] orig. zz. supra] orig. aa. supra] orig. ab. supra] orig. ac. supra] orig. ad. supra] orig. ae. supra] orig. af. supra] orig. ag. supra] orig. ah. supra] orig. ai. supra] orig. aj. supra] orig. ak. supra] orig. al. supra] orig. am. supra] orig. an. supra] orig. ao. supra] orig. ap. supra] orig. aq. supra] orig. ar. supra] orig. as. supra] orig. at. supra] orig. au. supra] orig. av. supra] orig. aw. supra] orig. ax. supra] orig. ay. supra] orig. az. supra] orig. ba. supra] orig. bb. supra] orig. bc. supra] orig. bd. supra] orig. be. supra] orig. bf. supra] orig. bg. supra] orig. bh. supra] orig. bi. supra] orig. bj. supra] orig. bk. supra] orig. bl. supra] orig. bm. supra] orig. bn. supra] orig. bo. supra] orig. bp. supra] orig. bq. supra] orig. br. supra] orig. bs. supra] orig. bt. supra] orig. bu. supra] orig. bv. supra] orig. bw. supra] orig. bx. supra] orig. by. supra] orig. bz. supra] orig. ca. supra] orig. cb. supra] orig. cc. supra] orig. cd. supra] orig. ce. supra] orig. cf. supra] orig. cg. supra] orig. ch. supra] orig. ci. supra] orig. cj. supra] orig. ck. supra] orig. cl. supra] orig. cm. supra] orig. cn. supra] orig. co. supra] orig. cp. supra] orig. cq. supra] orig. cr. supra] orig. cs. supra] orig. ct. supra] orig. cu. supra] orig. cv. supra] orig. cw. supra] orig. cx. supra] orig. cy. supra] orig. cz. supra] orig. da. supra] orig. db. supra] orig. dc. supra] orig. dd. supra] orig. de. supra] orig. df. supra] orig. dg. supra] orig. dh. supra] orig. di. supra] orig. dj. supra] orig. dk. supra] orig. dl. supra] orig. dm. supra] orig. dn. supra] orig. do. supra] orig. dp. supra] orig. dq. supra] orig. dr. supra] orig. ds. supra] orig. dt. supra] orig. du. supra] orig. dv. supra] orig. dw. supra] orig. dx. supra] orig. dy. supra] orig. dz. supra] orig. ea. supra] orig. eb. supra] orig. ec. supra] orig. ed. supra] orig. ee. supra] orig. ef. supra] orig. eg. supra] orig. eh. supra] orig. ei. supra] orig. ej. supra] orig. ek. supra] orig. el. supra] orig. em. supra] orig. en. supra] orig. eo. supra] orig. ep. supra] orig. eq. supra] orig. er. supra] orig. es. supra] orig. et. supra] orig. eu. supra] orig. ev. supra] orig. ew. supra] orig. ex. supra] orig. ey. supra] orig. ez. supra] orig. fa. supra] orig. fb. supra] orig. fc. supra] orig. fd. supra] orig. fe. supra] orig. ff. supra] orig. fg. supra] orig. fh. supra] orig. fi. supra] orig. fj. supra] orig. fk. supra] orig. fl. supra] orig. fm. supra] orig. fn. supra] orig. fo. supra] orig. fp. supra] orig. fq. supra] orig. fr. supra] orig. fs. supra] orig. ft. supra] orig. fu. supra] orig. fv. supra] orig. fw. supra] orig. fx. supra] orig. fy. supra] orig. fz. supra] orig. ga. supra] orig. gb. supra] orig. gc. supra] orig. gd. supra] orig. ge. supra] orig. gf. supra] orig. gg. supra] orig. gh. supra] orig. gi. supra] orig. gj. supra] orig. gk. supra] orig. gl. supra] orig. gm. supra] orig. gn. supra] orig. go. supra] orig. gp. supra] orig. gq. supra] orig. gr. supra] orig. gs. supra] orig. gt. supra] orig. gu. supra] orig. gv. supra] orig. gw. supra] orig. gx. supra] orig. gy. supra] orig. gz. supra] orig. ha. supra] orig. hb. supra] orig. hc. supra] orig. hd. supra] orig. he. supra] orig. hf. supra] orig. hg. supra] orig. hh. supra] orig. hi. supra] orig. hj. supra] orig. hk. supra] orig. hl. supra] orig. hm. supra] orig. hn. supra] orig. ho. supra] orig. hp. supra] orig. hq. supra] orig. hr. supra] orig. hs. supra] orig. ht. supra] orig. hu. supra] orig. hv. supra] orig. hw. supra] orig. hx. supra] orig. hy. supra] orig. hz. supra] orig. ia. supra] orig. ib. supra] orig. ic. supra] orig. id. supra] orig. ie. supra] orig. if. supra] orig. ig. supra] orig. ih. supra] orig. ii. supra] orig. ij. supra] orig. ik. supra] orig. il. supra] orig. im. supra] orig. in. supra] orig. io. supra] orig. ip. supra] orig. iq. supra] orig. ir. supra] orig. is. supra] orig. it. supra] orig. iu. supra] orig. iv. supra] orig. iw. supra] orig. ix. supra] orig. iy. supra] orig. iz. supra] orig. ja. supra] orig. jb. supra] orig. jc. supra] orig. jd. supra] orig. je. supra] orig. jf. supra] orig. jg. supra] orig. jh. supra] orig. ji. supra] orig. jj. supra] orig. jk. supra] orig. jl. supra] orig. jm. supra] orig. jn. supra] orig. jo. supra] orig. jp. supra] orig. jq. supra] orig. jr. supra] orig. js. supra] orig. jt. supra] orig. ju. supra] orig. jv. supra] orig. jw. supra] orig. jx. supra] orig. jy. supra] orig. jz. supra] orig. ka. supra] orig. kb. supra] orig. kc. supra] orig. kd. supra] orig. ke. supra] orig. kf. supra] orig. kg. supra] orig. kh. supra] orig. ki. supra] orig. kj. supra] orig. kl. supra] orig. km. supra] orig. kn. supra] orig. ko. supra] orig. kp. supra] orig. kq. supra] orig. kr. supra] orig. ks. supra] orig. kt. supra] orig. ku. supra] orig. kv. supra] orig. kw. supra] orig. kx. supra] orig. ky. supra] orig. kz. supra] orig. la. supra] orig. lb. supra] orig. lc. supra] orig. ld. supra] orig. le. supra] orig. lf. supra] orig. lg. supra] orig. lh. supra] orig. li. supra] orig. lj. supra] orig. lk. supra] orig. ll. supra] orig. lm. supra] orig. ln. supra] orig. lo. supra] orig. lp. supra] orig. lq. supra] orig. lr. supra] orig. ls. supra] orig. lt. supra] orig. lu. supra] orig. lv. supra] orig. lw. supra] orig. lx. supra] orig. ly. supra] orig. lz. supra] orig. ma. supra] orig. mb. supra] orig. mc. supra] orig. md. supra] orig. me. supra] orig. mf. supra] orig. mg. supra] orig. mh. supra] orig. mi. supra] orig. mj. supra] orig. mk. supra] orig. ml. supra] orig. mm. supra] orig. mn. supra] orig. mo. supra] orig. mp. supra] orig. mq. supra] orig. mr. supra] orig. ms. supra] orig. mt. supra] orig. mu. supra] orig. mv. supra] orig. mw. supra] orig. mx. supra] orig. my. supra] orig. mz. supra] orig. na. supra] orig. nb. supra] orig. nc. supra] orig. nd. supra] orig. ne. supra] orig. nf. supra] orig. ng. supra] orig. nh. supra] orig. ni. supra] orig. nj. supra] orig. nk. supra] orig. nl. supra] orig. nm. supra] orig. nn. supra] orig. no. supra] orig. np. supra] orig. nq. supra] orig. nr. supra] orig. ns. supra] orig. nt. supra] orig. nu. supra] orig. nv. supra] orig. nw. supra] orig. nx. supra] orig. ny. supra] orig. nz. supra] orig. oa. supra] orig. ob. supra] orig. oc. supra] orig. od. supra] orig. oe. supra] orig. of. supra] orig. og. supra] orig. oh. supra] orig. oi. supra] orig. oj. supra] orig. ok. supra] orig. ol. supra] orig. om. supra] orig. on. supra] orig. oo. supra] orig. op. supra] orig. oq. supra] orig. or. supra] orig. os. supra] orig. ot. supra] orig. ou. supra] orig. ov. supra] orig. ow. supra] orig. ox. supra] orig. oy. supra] orig. oz. supra] orig. pa. supra] orig. pb. supra] orig. pc. supra] orig. pd. supra] orig. pe. supra] orig. pf. supra] orig. pg. supra] orig. ph. supra] orig. pi. supra] orig. pj. supra] orig. pk. supra] orig. pl. supra] orig. pm. supra] orig. pn. supra] orig. po. supra] orig. pp. supra] orig. pq. supra] orig. pr. supra] orig. ps. supra] orig. pt. supra] orig. pu. supra] orig. pv. supra] orig. pw. supra] orig. px. supra] orig. py. supra] orig. pz. supra] orig. qa. supra] orig. qb. supra] orig. qc. supra] orig. qd. supra] orig. qe. supra] orig. qf. supra] orig. qg. supra] orig. qh. supra] orig. qi. supra] orig. qj. supra] orig. qk. supra] orig. ql. supra] orig. qm. supra] orig. qn. supra] orig. qo. supra] orig. qp. supra] orig. qq. supra] orig. qr. supra] orig. qs. supra] orig. qt. supra] orig. qu. supra] orig. qv. supra] orig. qw. supra] orig. qx. supra] orig. qy. supra] orig. qz. supra] orig. ra. supra] orig. rb. supra] orig. rc. supra] orig. rd. supra] orig. re. supra] orig. rf. supra] orig. rg. supra] orig. rh. supra] orig. ri. supra] orig. rj. supra] orig. rk. supra] orig. rl. supra] orig. rm. supra] orig. rn. supra] orig. ro. supra] orig. rp. supra] orig. rq. supra] orig. rr. supra] orig. rs. supra] orig. rt. supra] orig. ru. supra] orig. rv. supra] orig. rw. supra] orig. rx. supra] orig. ry. supra] orig. rz. supra] orig. sa. supra] orig. sb. supra] orig. sc. supra] orig. sd. supra] orig. se. supra] orig. sf. supra] orig. sg. supra] orig. sh. supra] orig. si. supra] orig. sj. supra] orig. sk. supra] orig. sl. supra] orig. sm. supra] orig. sn. supra] orig. so. supra] orig. sp. supra] orig. sq. supra] orig. sr. supra] orig. ss. supra] orig. st. supra] orig. su. supra] orig. sv. supra] orig. sw. supra] orig. sx. supra] orig. sy. supra] orig. sz. supra] orig. ta. supra] orig. tb. supra] orig. tc. supra] orig. td. supra] orig. te. supra] orig. tf. supra] orig. tg. supra] orig. th. supra] orig. ti. supra] orig. tj. supra] orig. tk. supra] orig. tl. supra] orig. tm. supra] orig. tn. supra] orig. to. supra] orig. tp. supra] orig. tq. supra] orig. tr. supra] orig. ts. supra] orig. tt. supra] orig. tu. supra] orig. tv. supra] orig. tw. supra] orig. tx. supra] orig. ty. supra] orig. tz. supra] orig. ua. supra] orig. ub. supra] orig. uc. supra] orig. ud. supra] orig. ue. supra] orig. uf. supra] orig. ug. supra] orig. uh. supra] orig. ui. supra] orig. uj. supra] orig. uk. supra] orig. ul. supra] orig. um. supra] orig. un. supra] orig. uo. supra] orig. up. supra] orig. uq. supra] orig. ur. supra] orig. us. supra] orig. ut. supra] orig. uu. supra] orig. uv. supra] orig. uw. supra] orig. ux. supra] orig. uy. supra] orig. uz. supra] orig. va. supra] orig. vb. supra] orig. vc. supra] orig. vd. supra] orig. ve. supra] orig. vf. supra] orig. vg. supra] orig. vh. supra] orig. vi. supra] orig. vj. supra] orig. vk. supra] orig. vl. supra] orig. vm. supra] orig. vn. supra] orig. vo. supra] orig. vp. supra] orig. vq. supra] orig. vr. supra] orig. vs. supra] orig. vt. supra] orig. vu. supra] orig. vv. supra] orig. vw. supra] orig. vx. supra] orig. vy. supra] orig. vz. supra] orig. wa. supra] orig. wb. supra] orig. wc. supra] orig. wd. supra] orig. we. supra] orig. wf. supra] orig. wg. supra] orig. wh. supra] orig. wi. supra] orig. wj. supra] orig. wk. supra] orig. wl. supra] orig. wm. supra] orig. wn. supra] orig. wo. supra] orig. wp. supra] orig. wq. supra] orig. wr. supra] orig. ws. supra] orig. wt. supra] orig. wu. supra] orig. wv. supra] orig. ww. supra] orig. wx. supra] orig. wy. supra] orig. wz. supra] orig. xa. supra] orig. xb. supra] orig. xc. supra] orig. xd. supra] orig. xe. supra] orig. xf. supra] orig. xg. supra] orig. xh. supra] orig. xi. supra] orig. xj. supra] orig. xk. supra] orig. xl. supra] orig. xm. supra] orig. xn. supra] orig. xo. supra] orig. xp. supra] orig. xq. supra] orig. xr. supra] orig. xs. supra] orig. xt. supra] orig. xu. supra] orig. xv. supra] orig. xw. supra] orig. xx. supra] orig. xy. supra] orig. xz. supra] orig. ya. supra] orig. yb. supra] orig. yc. supra] orig. yd. supra] orig. ye. supra] orig. yf. supra] orig. yg. supra] orig. yh. supra] orig. yi. supra] orig. yj. supra] orig. yk. supra] orig. yl. supra] orig. ym. supra] orig. yn. supra] orig. yo. supra] orig. yp. supra] orig. yq. supra] orig. yr. supra] orig. ys. supra] orig. yt. supra] orig. yu. supra] orig. yv. supra] orig. yw. supra] orig. yx. supra] orig. yy. supra] orig. yz. supra] orig. za. supra] orig. zb. supra] orig. zc. supra] orig. zd. supra] orig. ze. supra] orig. zf. supra] orig. zg. supra] orig. zh. supra] orig. zi. supra] orig. zj. supra] orig. zk. supra] orig. zl. supra] orig. zm. supra] orig. zn. supra] orig. zo. supra] orig. zp. supra] orig. zq. supra] orig. zr. supra] orig. zs. supra] orig. zt. supra] orig. zu. supra] orig. zv. supra] orig. zw. supra] orig. zx. supra] orig. zy. supra] orig. zz.

¶ Probatur] In originali hac additur, si perfectum esse debeat.

C. XXVI. ¶ Item lib. 9. Cod. tit. a ad legem Julianam reprobationem. In pp. Theodosius ac Valentinianus. A. A. Florentino.

7. Scdere, qui ad honore insignia non ambitione, vel pretio, sed probate vita, & amplitudinis tue. 6. solent testimonio promoveri: ita sane, ut quibus hi honores per se datur, vel per nostram fuerint electionem commissi, iurati inter gesta depromant, se pro administrationibus forendis neque dedisse quidpiam, neque daturis unquam postmodum fore, sive per se, sive per interpositam personam in fraudem legis, sacramentique, aut donationis, venditionisve titulo, aut alio velamento cuiusque contractus: & ob hoc (exceptis salariis) nihil penitus tam in administratione positos, quam post depositum officium pro aliquo pacifico beneficio tempore administrationis, quam gratuito incurrerint, accepturos. Et licet neminem divini timoris, contemnendo iurandum, arbitremur immemorari, ut saluti propriæ illum communitatem antepont, tamen ut ad salutis timorem etiam necessitas periculi subiungatur, si quis ausus fuerit præbita sacramenta negligere, et adversus accipientem, sed etiam adversus datam, accusari cunctis tanquam publicum crimen, concedimus facultatem, quadrupli poena eo, qui convictus fuerit, modis omnibus feriendo.

C. XXVII. ¶ De eodem. Item Paschalis Papa.

¶ Patet simoniacos, veluti primos & præcipuos hæreticos, ab omnibus fidelibus respuendos, & si communi non respuantur, ab exteris potestariis opprimendos. Omnia enim crimina ad comparationem simoniæ hæreticis quasi pro nihilo reputantur.

¶ Item si veritas exemplaribus post caput sancimus, omnia in scripturis Paschalis, & capite isto, Patet sequitur continenter sub illa Gratiani verba, His breviter, &c.

Hæretici præmissi ad ea venimus, que ecclesiæ severitate displicere pariter est visum, & aspidem, quibus accusantibus, vel testantibus quilibet sint conveniendi, quo iudice quisque debeat condemnari, vel absolvi: si causa vitata sit, quo remedio possit sublevari, si accusator desierit, an reus sit cogendus ad purgationem. Et ut facilius pateat quid sit veritas, exemplum ponatur sub oculis, in quo auctoritates hinc inde controversantes distinguantur, & qui sanctissimi Patrum sanctorum auctoritas, liquido intuetur.

CAUSA II.

¶ Vidam Episcopos de lapsu carnis à laico impetitur. Duo monachi, unus subdiaconus, & duo levite adversus ipsam religionem serunt. A metropolitano suo sunt se persequari. In ipsa venustatione cepti, & tria ex rebus deficiunt, sive promissione cepti, sive canonica examinatione reprobati. Explicatur tamen Episcopus, quia crimen ejus notorium erat.

1. Hic primus queritur, an in manifestis iudicariis ordo sit requirendus.
2. Secundo, an expellendus ab aliquo sit iudicandus.
3. Tertio, quæ pars sit ferendi, qui in accusatione, vel testificatione defecerit.
4. Quarto, an duxerit testimonium sit condemnandus.
5. Quinto, si deficiente accusatorio sit cogendus ad purgationem.
6. Sexto, si remedium sit dandum ei, qui causa dilationis vocem appellacionis cohibuit.
7. Septimo, si laici, monachi, vel quilibet inferiorum ordinum in accusatione majorum sint audiendi.
8. Octavo, quomodo debeat fieri accusatio, an in scriptis, an sine scriptis.

a Tit. 27. l. 6. b al. fia. c al. illi.

QUESTIO I.

¶ Vid autem nullus sine iudicario ordine damnari videtur, auctoritarius multa probatur.

C. I. ¶ Damnum non valet, nisi aut convictus, aut sponte confessus.

De eo namq. ait August. b. m. 10. de utilitate penitentia.

¶ Notandum in quinquam sententiam ferre non possumus, nisi aut convictum, aut sponte confessum.

C. II. ¶ De eodem. Item Constantinus Imperator.

¶ Videtur * criminofum discutiens, non ante sententiam proferat capitalem, quam aut reum se ipse confiteatur, aut per innocentes testes convincatur.

¶ Habetur caput hoc Cod. Theodos. l. 1. tit. 4. in legis prime interpretatione, item in capitulis Hadriani, c. 17. & c. 5. c. 116. the 1 idem reglarum Augustinus, & eidem verbis.

¶ Hoc] Absens ista ab uno ex per-vulgis exemplaribus.

C. III. ¶ De eodem. Item Gregorius lib. 8. epist. 70.

¶ Sicut & sine iudicio quinquam nolumus condemnari, ita que iuste & diffinita fuerint, nulla patimur excusatione differri.

¶ Iuste] Absent vox ista ab originali. In uno autem manu scriptis Gratiani est, iusta sunt diffinita sententia.

C. IV. ¶ De eodem. Item Eleutherius Episcopus ad Episcopos Gallie.

¶ Nilhil e [contra quemlibet accusatum] absque legitimo, & idoneo accusatore fiat. Nam & Dominus noster Iesus Christus Judam furem esse sciebat; sed quia non est accusatus, ideo non est eiectus.

C. V. ¶ De eodem. Item Felix Papa I. ad Paternum Episcopum.

¶ Primates e accusatum discutiens Episcopus, non ante sententiam proferat damnationis, quam Apostolica i fressi auctoritate, aut reum se ipse confiteatur, aut per innocentes, & canonicè examinatos regulariter testes convincatur. Alter irritam esse censemus, & injustam Episcoporum damnationem, & idcirco à synodo retractandam, ita ut oppressis ab omnibus in cunctis subveniat cautis.

¶ Apostolica fressi auctoritate] Hæc addita sunt exemplare Felici & Zepheriani. Nam damnari Episcopi sine consensu & auctoritate Romani Pontificis nec tunc poterant, nec nunc possunt.

C. VI. ¶ Multi per tolerantiam sustinendi sunt, quævis sententia divini iudicii sunt condemnati.

Item decrevit Zepherinus Papa. ¶ Item August. 1.

¶ Nus ex vobis me traditurus est. ¶ Bene dixit, g, ex vobis, & non ex nobis. Ex vobis enim est, à quibus per iudiciariam potestatem confessus, aut convictus, exclusus non est. A me vero, qui nullis indigeo argumentis, & omnia certissime novi, separatus & divulsus est. Tale enim est, ac si diceret, est ego eum per oculi iudicii sententiam damnatum habeo, vos tamen adhuc illum per tolerantiam sustinete.

¶ Augustinus] Sic in multis variis exemplaribus: quoniam verba huius capituli apud S. August. non sunt inventa.

C. VII. ¶ Nullum servetur iudicium, nisi rationabiliter habitarum.

Item Gregorius homini defensori eam in Hispaniam, lib. 11. epist. 70.

¶ Nprimis h requirendum est de persona Presbyteri dilectissimi & fratris & Coepiscopi nostri Iannarii,

a sup. ca. multi. * In capitulis per Hadrianum collectis. c. 57. Cap. 3. c. 156. Dure. l. 16. c. 6. Pam. l. 4. c. 111. b Anfl. 3. c. 30. c Anfl. 3. c. 14. Poly. l. 5. tit. 1. Pam. l. 4. c. 111. d Absent ista ab orig. m.

e Zepherinus epist. 1. ad Episcopos Sicilia usq. ad vers. alter. Anfl. 3. c. 68. Durc. l. 1. c. 157. Top. 1. c. 2. 41. & 247. Pamor. l. 4. c. 13. 11. q. 3. irritam. f Absent ab epist. Zepherini. g Zepherinus loco proxime indicato. g Math. 26. h Anfl. 3. c. 99. i forte legendum, & dilectissimi.

